

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XX-a

SESIUNEA a III-a ORDINARĂ – OCTOMBRIE 2015

Ședința din ziua de 15 octombrie 2015

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă. 3
2. Deschiderea sesiunii de toamnă a Parlamentului. (*Intonarea Imnului de Stat al Republicii Moldova. Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*) 3
3. Alocuțiunea domnului deputat Igor Dodon – Frațiunea parlamentară a Partidului Socialiștilor din Republica Moldova. 3–7
4. Alocuțiunea domnului deputat Vladimir Voronin – Frațiunea parlamentară a Partidului Comuniștilor din Republica Moldova. 7–10
5. Alocuțiunea domnului deputat Vladimir Filat – Frațiunea parlamentară a Partidului Liberal Democrat din Moldova. 11–15
6. Alocuțiunea domnului deputat Marian Lupu – Frațiunea parlamentară a Partidului Democrat din Moldova. 15–19
7. Alocuțiunea domnului deputat Mihai Ghimpu – Frațiunea parlamentară a Partidului Liberal. 19–24
8. Prezentarea, de către domnul Procuror General Corneliu Gurin, a cererii nr.2206 din 14 octombrie 2015 cu privire la ridicarea imunității parlamentare pentru reținere, arestare, percheziție și trimitere în judecată pe cauză penală a deputatului în Parlament Vladimir Filat. 25–28
9. Prezentarea raportului Comisiei juridice, numiri și imunități nr.217 din 15 octombrie 2015 privind examinarea cererii Procurorului General cu privire la ridicarea imunității parlamentare a deputatului în Parlament Vladimir Filat. 33–35
10. Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.386 din 15 octombrie 2015 privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Vladimir Filat. 29–35
64
11. Motivarea, de către domnul Procuror General Corneliu Gurin, a cererii cu privire la ridicarea imunității parlamentare a deputatului în Parlament Vladimir Filat. 35–49

12.	Luare de cuvînt a deputatului Vladimir Filat.	49–54
13.	Luări de cuvînt asupra cererii cu privire la ridicarea imunității parlamentare a deputatului în Parlament Vladimir Filat.	55–64
14.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.322 din 15 septembrie 2015 cu privire la demisia unui deputat în Parlament (<i>Ion Ceban</i>).	65–66
15.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.385 din 15 octombrie 2015 cu privire la demisia unui deputat în Parlament (<i>Igor Corman</i>).	66–71
16.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.363 din 8 octombrie 2015 privind modificarea articolului 3 din Hotărîrea Parlamentului nr.7 din 23 ianuarie 2015 privind componența numerică și nominală a Biroului permanent al Parlamentului.	71–74
17.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.361 din 7 octombrie 2015 privind modificarea și completarea unor hotărîri ale Parlamentului.	74–81

Ședința începe la ora 10.03.

Lucrările sînt prezidate de domnul Andrian Candu, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici și de domnul Vladimir Vitiuc, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,
Bună dimineața.
Rog Secretariatul Parlamentului,
Să anunțe prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – *șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:*

Doamnelor și domnilor deputați,
Bună dimineața.

Vă anunț că la ședința Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 99 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Zagorodnîi Anatolie – deplasare, Știrbate Petru – concediu medical.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,
Avem cvorumul.
Declar ședința deschisă.

Vă rog frumos să onorăm Drapelul de Stat și Imnul de Stat. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova. Se intonează Imnul de Stat al Republicii Moldova.*)

Dragi colegi,

În mod tradițional, la prima ședință de deschidere a sesiunii sînt luările de cuvînt. În corespundere cu numărul fracțiunilor și în ordinea descrescătoare, rog la tribuna principală reprezentantul ...

Da, domnule Dodon,

Vă rog frumos.

Domnul Igor Dodon:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

De procedură. Cred că, după trei luni de vacanță-repaus, ar fi bine ca prima ședință a Parlamentului să fie transmisă public la televiziunea națională și să fie transmisiune directă și la radioul național.

De aceea, domnule Președinte,

Vă rog acest subiect sau îl supuneți la vot, sau deja au fost luate careva măsuri în acest sens.

Domnul Andrian Candu:

Da, din cîte ... Rog să mai verifice încă o dată, dar sînt anunțat că se transmite.

Vă rog frumos, domnule Dodon, în calitate de președinte al Partidului Socialiștilor, din partea Frațiunii, vă rog frumos, luare de cuvînt.

Vă anunț că n-o să pornesc cronometrul, aveți 7 minute la dispoziție. Încercați să fiți cît de succint. La fel și toți ceilalți care vor lua cuvîntul.

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Igor Dodon:

Stimați concetățeni,

Mă adresez, în primul rînd, vouă, celor care munciți, suferiți, celor care, de fapt, reprezintă Republica Moldova. Țara noastră există datorită vouă, nu datorită celor care vă conduc și fură din rezultatele muncii dumneavoastră. Mă adresez sutelor de mii de patrioți, fii ai neamului care privesc și ne ascultă acum, inclusiv celor cîteva mii care acum se află în fața Parlamentului și cîteva zeci de mii care vor fi în timpul apropiat.

De șase ani de zile cîteva politicieni corupți și hapsini își bat joc de țară, de popor, de fiecare din noi. Oamenii simpli se simt mințiți, batjocoriți, furați, trădați, lăsați în voia soartei de cei care se numesc Alianța pentru Integrare Europeană.

Pentru prima dată în istoria țării 87% din cetățeni consideră că țara se mișcă într-o direcție greșită. Încă un record, 70% din populație sînt gata să protesteze încălcînd pînă și cadrul legal.

Și uitați-vă cine ne conduce. Unul demis pentru corupție, altul – dat în căutare de Interpol, al treilea a fugit de la Colonița sau Costiujeni, nu știu de unde. (*Rumoare în sală.*) 2/3 din miniștri idee nu au de domeniul pe care îl conduc. Ministrul apărării este un fost veterinar care vrea să ducă țara în NATO. Ministrul educației este un fost unionist și actual unionist, jurnalist care vrea să se unească cu România. Ministrul ecologiei – jurist, ministrul sportului – filolog, ministrul construcției – polițist ș.a.m.d.

Voi, euronioniștilor, vă bateți joc de noi și distrugeți viitorul acestei țări. Sînteți o Alianță criminală. Toți cei 6 ani de guvernare a dumneavoastră este o crimă non-stop.

Din numele cetățenilor Republicii Moldova vin cu învinuiri și declar următoarele:

1. Dumneavoastră ați produs cea mai gravă crimă contra poporului – uzurparea puterii în stat și capturarea statului. Ați venit la putere prin violențe și lovituri de stat. V-ați păstrat puterea prin intimidări și falsificări electorale, prin eliminarea din cursă a oponentilor politici. Chiar și partenerii dumneavoastră străini recunosc că statul este capturat.

Vă amintesc că uzurparea puterii nu are termeni de prescripție și se pedepsește conform Codului penal articolul 339 de la 10 la 15 ani, schimbarea prin violență a orînduirii constituționale, decesul unei persoane se pedepsește cu închisoare de la 12 la 20 de ani.

2. Dumneavoastră ați comis o trădare de țară. În 2009 ați ars Drapelul Țării, ați distrus Stema de Stat, Parlamentul și Președinția, apoi ați renunțat la limba noastră strămoșească, la istoria națională, pe care le-ați înlocuit cu limba și istoria altui stat. Ați atacat valorile noastre tradiționale – religia, biserica noastră ortodoxă, ați creat batalioane comune cu România, ceea ce este o încălcare gravă a suveranității naționale, fiindcă armata este stîlpul suveranității de stat.

Și dacă urîți atît de mult Republica Moldova, de ce mai stați în Republica Moldova? De ce nu plecați acolo unde sînt familiile, banii voștri? De ce nu plecați în România, Germania, Elveția, Austria? Ce mai căutați aici? De ce vă bateți joc de poporul pe care sincer îl urîți? De ce vreți lichidarea Moldovei? Cine v-a permis acest lucru?

3. Ați furat în proporții extrem de mari. Niciodată în istoria Moldovei nu s-au produs furturi de așa proporții. Miliardul pe care l-ați jefuit din bănci ne va condamna la zeci de ani de sărăcie cronică. Cele 18 miliarde de dolari pe care le-ați spălat prin bănci ne-au distrus încrederea investitorilor. Atacurile raider soldate cu pierderea a 100 de milioane de euro ne-au condamnat la marginalizare economică. Cele 60 % furate din granturile și creditele externe – acești bani vor fi pe spinarea nepoților și strămoșilor noștri. Și asta v-a părut puțin.

Acum prin scheme criminale jefuiți poporul prin majorarea tarifelor la gaz și energia electrică. De ce gazul de la „Gazprom” a scăzut de două ori, dar tarifele se scumpesc? Vreți să vă bateți joc în continuare și să luați de la oameni ultima bucătică de pîine.

4. Ați produs omoruri și alte fărâdelegi. Prima dată în istoria Moldovei a fost ucis un deputat, critic al bandiților de la guvernare. Pentru prima dată în istoria țării politicienii au participat la omor colectiv în Pădurea Domnească. Vă dați seama unde ați ajuns? Prima dată a fost arestat un deputat, membru de onoare al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei. Mă refer la domnul Petrenco.

Prima dată toți liderii de opoziție au dosare penale. Or voi, cei care ați furat miliardul, stați „bine mersi” la libertate. E timpul să plecați. În caz contrar oamenii vă vor lua în furci. Acum oamenii încă cer demisii și dosare penale, și ani grei de pușcărie, dar mâine vor cere și vor proceda ca Ștefan cel Mare, (*rumoare în sală*) care trăgea în țeapă boierii. Iată ce faceți voi.

Însă ce propuneți voi în schimb? Propuneți pacte în care recunoașteți, citez pactul pe care voi l-ați propus: „Politicele incoerente și lipsa unei viziuni de dezvoltare a țării, eficiența redusă a instituțiilor publice și subordonarea politică a acestora sînt factorii principali care au determinat un nivel înalt al corupției”.

Adică voi recunoașteți că toate fărâdelegile s-au făcut în anii voștri de guvernare. Și ce propuneți? Elaborarea unei agende comune și responsabilități reciproce ale părților. Voi ce cu totul ați căzut de pe Lună? Adică voi furați miliarde și chemați oamenii, populația la responsabilitate comună. Ce fel de dialog? Ce fel de responsabilitate reciprocă?

Ați dezamăgit întreg poporul, i-ați dat de gol și pe partenerii externi, care v-au tutelat și v-au acordat suport financiar și politic, record pentru Republica Moldova. Acest lucru demonstrează și studiile de monitorizare externă. În premieră din anul 1991 Moldova a fost numită țara cu cel mai corupt sistem judiciar. Un dezastru total se înregistrează la capitolul „Libertatea presei”. Potrivit datelor Freedom House mass-media în Moldova nu este liberă. Majoritatea posturilor TV aparțin oligarhilor.

Situația este gravă cu corupția, indicatorii demonstrează acest lucru. Degradarea are loc la categoria „competitivitate economică” ș.a.m.d. Și voi o mai faceți pe deșteptii și vorbiți de istorie de succes. Moldova sub guvernarea voastră este istorie de dezastru.

Dragi concetățeni,

A trecut mai bine de un an de la semnarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană. Noi vedem deja rezultatele dezastruoase pentru Republica Moldova în urma semnării acestui Acord.

A trecut, de asemenea, un an de la descoperirea furtului miliardului din sistemul bancar. Un an, domnule ... Unde-i Procurorul General?

Domnule Procuror General, șefii de la CNA, SIS,

Ne puteți spune, după un an de zile, unde este miliardul furat? Cine sînt vinovații, cine trebuie să răspundă? De ce Guvernatorul Drăguțanu nu este încă la pușcărie? De ce nu sînt anchetați prim-miniștrii din perioada furtului miliardului? De ce nu sînt numiți public demnitarilor de rang înalt care au beneficiat de credite neperformante de la Banca de Economii?

Vrem azi răspunsul, vrem azi să auzim nume concrete. Nu peste o lună, nu peste o săptămână, ci azi.

Sau dați-vă demisia toți șefii de la Procuratură, CNA, SIS, dacă într-un an de zile nu ați dat nume cine sînt hoții. Грoш вам цена, generalilor, dacă nu puteți găsi cine a săvîrșit sub ochii voștri cel mai mare furt din istoria țării. Dacă organele de forță nu pot identifica, nu pot pedepsi făptașii care au furat miliardul, atunci astăzi, aici, acum cerem demisia Procuraturii Generale, Procurorului General, SIS și CNA. Sau vă faceți datoria, sau la revedere.

Domnule Timofti,

Înțelegeți că pe Dumneata nu te respectă nici liderii Alianței, nici majoritatea cetățenilor. Propunerea noastră este următoarea.

Domnule Timofti,

Ca să nu plecați în istorie cu porecla de „rață mută și fără de voință” la ispășirea mandatului, mai bine demonstrați caracter acum. În aceste zile dați-vă demisia. Oricum veți pleca în curînd. Încercați să plecați cu capul sus, voinicește, din proprie inițiativă, nu ca un pensionar politic. Toată țara urmărește să vadă ce caracter aveți și dacă, în general, aveți caracter.

Domnul Valeriu Streleț,

Eu i-am spus lui Streleț că va fi sacrificat pînă la Crăciun. Cel mai probabil nu va ajunge pînă la Crăciun.

Dar domnule Streleț, dumneavoastră sînteți al 4-lea Prim-ministru propus de PLDM în ultimii 6 ani. Nici unul nu a făcut treabă, dumneavoastră ați avut șansa măcar ceva să faceți, nu ați făcut nimic. Așa că, dați-vă demisia singur.

Domnule Candu,

Lăsați comentariile de doi bani. Eu v-am spus și vă mai spun o dată: ieșiți în piață, vorbiți cu oamenii, ieșiți în fața Parlamentului și vorbiți cu oamenii, să vedeți ce impresie au ei despre politicieni.

Astăzi, practic, nici un politician de la guvernare nu poate ieși în fața propriilor cetățeni, fără a fi păzit de bodyguarzi.

Între popor și putere s-a format o prăpastie adîncă.

Rating-ul tuturor partidelor de la guvernare nu depășește nici 10–12%. Astăzi valoarea voastră pe scena politică este 0. Ați căzut mai ceva ca agrarienii din 1998. Și voi mai aveți glas, mai aveți tupeu să chemați lumea la dialog?

Nimeni nu vrea să vorbească cu niște pigmei politici care la următoarele alegeri nu vor trece pragul electoral. Apropo, asta este ironia sorții. În mai 2013 ați majorat pragul electoral, de la 4 la 6, să nu treacă socialiștii în Parlament. Am trecut cu 20%. Acum voi sînteți acei care nu veți trece pragul electoral.

De aceea vă temeți de alegeri anticipate. De aceea vă temeți de alegerea directă a Președintelui de către popor. După următoarele alegeri sau mai devreme vă așteaptă plecarea din Parlament, iar pe unii dintre voi îi așteaptă pușcăria.

Noi vom clătina cu putere guvernarea pînă nu dăm jos toate crengile putrede și uscate. Poate dăm jos și niște copaci, care sug seva din averea statului. Ajunge cît am răbdat. Jos Alianța.

Viața voastră politică va fi scurtă, dar detenția va fi lungă. Poporul Republicii Moldova merită o viață mai bună. Dar mai întîi poporul vrea să-i vadă la pușcărie pe unii dintre voi. V-ați bătut joc de țară, de putere și trebuie să

răspundeți pentru asta. Și veți răspunde mai repede decât își închipuie unii dintre voi.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Voronin,

Vă invit la tribuna principală pentru luare de cuvânt din partea Fracriunii Partidului Comuniștilor.

Poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Stimați concetățeni,

Pentru că și noi toți cu dumneavoastră deputații sîntem cetățenii acestui stat. Ar fi foarte bine tot timpul și întotdeauna, aflîndu-ne în această sală și nu numai, să conștientizăm aceste lucruri.

Nu știu de unde s-o încep, dar trebuie.

Da, de la 7 aprilie 2009. 2001–2009 luați bilanțul, citiți-l și vedeți ce a făcut Partidul Comuniștilor în Republica Moldova și pentru Republica Moldova și poporul ei.

7 aprilie 2009, evenimentele din 7 aprilie 2009. Pînă astăzi au fost create 2 comisii parlamentare. Au fost supuse anchetei și i-au pedepsit pe acei care au apărut Constituția și statalitatea în ziua de 7 aprilie. Ceilalți, unii, iată, stau aici și conduc cu fracțiunile, componența Alianței, alții se află în altă parte și prelungesc activitatea de a distruge statul Republica Moldova mai departe.

Eu nu vreau să mă așez pe valul acesta pe care l-a ridicat Dodon numai ce aici, în Parlament, dar sînt nevoit să vorbesc lucrurile care, într-adevăr, au avut loc și sînt în atenția societății pînă astăzi.

De aceea eu am început cu 7 aprilie. De aceea că pe 7 aprilie nu numai s-a făcut încercare de lovitură de stat și n-au reușit să ne provoace, măcar că s-au pregătit foarte bine.

Și eu în seara de 7 aprilie la televiziunea națională, în discursul meu de 1 minut și 20 secunde, am numit și organizatorii: domnul Filat, domnul Ghimpu și domnul Urechean și la comisiile parlamentare care au fost, eu am prezentat la toate din ele și iarăși am numit organizatorii și motivele, și tot cum a fost acest spectacol și această încercare de lovitură de stat. Și cine și din care părți au venit, și din care state au venit în ajutorul vostru.

Și despre acel Alex Grigorievs am vorbit care pe urmă și-a desfășurat activitatea la Maidanul din Kiev, acum lucrează în Azerbaidjan către viitoarele alegeri pe 1 noiembrie ale Președintelui Azerbaidjanului și multe alte lucruri.

Voi, venind de la guvernare și formînd Alianța că asta v-a fost scopul, ați stopat toate aceste anchete și tot ce a fost necesar.

Dar ce s-a întîmplat mai strașnic pe 7 aprilie? Și aceasta a fost strașnic, dar încă mai strașnic – s-a dereglat mecanismul de guvernare, s-a schimbat modalitatea de a veni la guvernare în mod democratic în alegeri libere democratice.

Voi ați forțat atunci această problemă, ați distrus tot acest mecanism și iată noi, pînă astăzi, avem aceste consecințe.

Toate 3 alianțe, formate după 2009 încoace, nimeni din dumneavoastră din toate aceste 3 alianțe, nu poate face nimic și nu face nimic.

Și eu deja nu mai cred că este cineva capabil să facă ce este necesar, în primul rînd, pentru Moldova. De ce?

Pentru că voi ați venit și sînteți aici cu interese. Nu cu interesele Republicii Moldova și ale poporului ei, dar cu interesele dumneavoastră personale. Și aceste interese voi le promovați prin diferite scheme, prin diferite manipulații, prin diferite acte tîlhărești.

Eu aș dori ca demnitatea și onorul unora din dumneavoastră să le demonstreze chiar imediat. Dar dacă nu, atunci noi trebuie să punem întrebarea despre retragerea imunității.

Eu o să mă întorc la această problemă, dar înainte de aceasta, trebuie de pus întrebarea la organele respective care au trebuit să facă anchetă în acest timp și nu au făcut. Cine sînt ele? Aceeași Procuratură, aceleași organe de urmărire penală.

Cine-i cu miliardul? Aceeași Procuratură, aceleași organe.

De unde a apărut ideea că miliardul nostru trebuie să-l găsească o instituție absolut care nu are nici o atitudine față de Moldova și nici nu are acces la procedurile penale de urmărire penală din țara noastră și nici nu poate să aibă acces, conform legislației naționale.

Și această instituție este menită să facă audit la firme, dar nu la stat. Noi sîntem stat ori sîntem firmă, SRL? Alianța numărul care?

De ce Procuratura nu face acest lucru, de ce organele de anchetă nu fac acest lucru? De ce ministerele respective, de ce Centrul Anticorupție nu face acest lucru? De ce trebuie să luăm pe cineva să ne caute miliardul?

De ce acei care o să ne caute miliardul au vorbit... nu ei au vorbit, dar din numele lor a vorbit, același Streleț despre sume. Iarăși o schemă de a mai fura încă vreo 300 de milioane suplimentar.

Eu cred că noi trebuie să punem întrebarea în mod foarte serios. Prim-ministrul Filat și Leancă trebuie să fie lipsiți de imunitate parlamentară și de transmis dosarele Procuraturii, și să se ocupe în mod foarte serios cu aceste probleme. Prima.

Doi. Guvernul, prin hotărîre de Parlament... Guvernul nu a aprobat cu Parlamentul cînd a luat decizia să lichideze Banca de Economii, acum prin hotărîre de Parlament să fie obligat să creeze o nouă Bancă de Economii a Republicii Moldova de la zero, cu capitalul de 100% a statului, ca cetățenii țării să fie ocrotiți de stat. Îi clar că în așa condiții și statul nu i-a putut ocroti, dar așa trebuie de format o nouă Bancă de Economii, care să fie structural... să hotărască toate problemele cetățenilor, dar să nu umble cetățenii dintr-o bancă într-alta și să nu știe o să găsească ei banii ceia acolo data viitoare.

Acei care urlă în stradă tot ei au fost primii care au distrus o bancă. Amintiți-vă care bancă a distrus-o prima în Moldova Renato Usatîi? De aceea haideți să fim

sinceri și serioși pentru ce noi pledăm și pentru cine noi cerem și ce vrem să facem în țara aceasta.

Doi. Noi trebuie să ne gândim ce facem, într-adevăr, cu această situație care s-a creat. Eu, nu că am urmărit special, dar în orice caz sînt tot timpul implicat în acest spațiu politic și am văzut activitatea Președintelui Timofti. Nu știu dacă eu, neavînd majoritate parlamentară, puteam face ceva mai mult sau altfel decît a făcut Timofti. Poate nu... a putut și mai mult, dar lui Timofti i-a reușit una, el a păstrat însuși echilibrul lui propriu, institutul de președinție, nu l-a schimbat și nu l-a dat în mîinile cuiva, măcar că au fost așa încercări.

De aceea eu sînt de acord cu faptul că domnului Timofti aceste 6 luni de zile, ori cu 6 luni de zile, ori fără 6 luni de zile, totuna mandatul îi expiră. Trebuie de discutat cu dumnealui, de vorbit și de scos aceste probleme astăzi, că toți strigă că trebuie alt Președinte și trebuie alt Președinte.

Haideți să trecem la acest mecanism și să hotărîm problema și să alegem un alt Președinte. Actualul Parlament să demonstreze că el este capabil să facă acest lucru, în acest Parlament, dar nu să se pregătească cineva de alegeri anticipate numai din cauza că nu o să putem, nu o să fim în stare să alegem Președintele.

Trebuie să mergem mai departe în activitățile noastre, mai ales pe domeniul mafiei și corupției, că voi, din alianță, puteți să vă supărați, aceasta-i problema personală, dar astăzi Alianța I, Alianța II și Alianța III se asociază cu corupția, cu mafia și cu banditismul din Republica Moldova. Și acesta este un adevăr care îl vorbesc la toate intersecțiile și în toate satele Moldovei.

Aici noi trebuie să conștientizăm toți și să vedem ce facem cu acest mecanism. Noi am cerut demiterea. Astăzi nu trebuie numai de scos imunitatea despre... de pe Filat și de pe Leancă, noi trebuie să ne gândim la aceea cine o să fie Procuror general, cine o să fie directorul Centrului... cine o să fie Curtea de Conturi, cine o să fie la alte instituții.

Eu sînt de acord cu agenda aceasta care ieri a fost propusă de unul din conducătorii... sau cum se numesc ei aici la Platforma aceasta DA. Dintre persoanele care au fost indicate, noi, Frațiunea noastră, sîntem gata să votăm pentru demisia tuturor din ei care au fost nominalizați de domnul respectiv. Da. Trebuie să conștientizăm: ori noi facem acest lucru, ori noi distrugem mai departe.

Au apărut diferite idei, dacă Fondul Monetar nu lucrează cu noi, haideți să luăm credite din altă parte. Dar cine din noi, din dumneavoastră, din orice instituție, inclusiv... și mai mult statul poate să trăiască toată viața în datorii? Eu nu am nici o plăcere să urmăresc cum noul Prim-ministru Streleț umblă după împrumuturi.

Eu îmi amintesc cum am intrat în oficiul Președintelui Republicii Moldova, în aprilie 2001, îmi amintesc foarte bine și știu în ce stare era Moldova. 85% din produsul intern brut era datoare Moldova creditorilor străini la salariul pînă la 16 luni, pensii – 12 luni și plătea în „caloși”, în „poroșoc” și în săpun. (*Rumoare în sală.*) Noi vom arăta date.

Lasă-l, noi știm pe cine îl aperi tu, Chiril. Liniștește-te. Da. Eu știu ce am găsit eu în cabinet acolo.

Dar dacă noi vom face așa, vom găsi și mai rău astăzi. Nu cu credite se hotărăște problema, dar cu activitate serioasă. În fiecare zi această activitate trebuie să fie demonstrată, dar nu prin credite, noi să luăm, iarăși, asupra Moldovei, asupra cetățenilor țării aceste credite pe cap.

Dar eu nu văd nimic în activitatea Guvernului chiar nou format. Nu văd nici profesionalism, nu văd nici alte capacități, nici nu se aud, nici nu se văd cine și ce trebuie să facă, cine și ce face.

Eu nu sînt de acord să schimbăm „nacialinicii”, cum spun țărani, cum spune lumea în toată ziua. Dar să vedem ei sînt profesioniști, sînt gata să facă treabă. De aceea eu nu pun, noi nu punem, fracțiunea noastră, problema demiterii Guvernului, dar demiterea unor persoane nominal din acest Guvern noi trebuie să punem numai decît aceste probleme. Trebuie să le punem, să vedem cine și ce face.

Dacă am trimis în minister indicații să romanizăm țara mai departe, aceasta-i o problemă, o să stricăm definitiv sistemul educațional al țării noastre. Dacă în alte ministere nu se știe ce îi în economie, nu se știe ce îi în finanțele țării ș.a.m.d., nici nu se pregătesc de anul nou bugetar, nici de nimic, atunci cu ce ne întrunim noi? Ce facem noi mai departe? Care îi perspectiva țării?

500 de milioane de lei pînă astăzi nu au primit instituțiile medicinei, ocrotirea sănătății în țara noastră. Noi ne gîndim la oameni? Haideți să fim serioși și să începem activitatea rodnică.

Fracțiunea noastră ieri a discutat tema și la executivul politic și am decis: mai mult fracțiunea noastră nu votează niciodată nici un fel de credite, categoric, cum nu ar fi, cu ce condiții ș.a.m.d. Noi vedem că aici sînt interese și-s departe și apoi, pe urmă, se întorc iarăși pe capul nostru. Nu o să susținem aceste... o să susținem numai tot aceea ce merge spre dezvoltare, ce merge în întărirea statalității, integrității țării noastre, independenței, cum ați dori voi altfel. Da. Trebuie să facem, sîntem obligați să facem aceste lucruri. Iată cu aceste propuneri eu și cu fracțiunea noastră împreună dorim să începem activitatea în Parlament.

Eu nu cred în mitingurile, „zabastovcile” acestea. Noi 6 ani de zile am umblat și voi ați umblat mulți dintre voi, din socialiști, cu noi împreună la aceste mitinguri. Da, trebuie de lucrat cu populația. Da, trebuie de explicat кто виноват и что делать, cum ridicam întotdeauna întrebarea clasicii în toate timpurile istorice, trebuie acest lucru, dar nu prin așa proteste, prin așa sustrageri de forță pe care le avem din sărăcia noastră în jurul Parlamentului, nu se hotărăsc aceste probleme și voi știți foarte bine. Са накачать себя, să arătați că voi sînteți în fața poporului nu știu cît de tari și de mari și de deștepți aceasta-i o problemă, dar numai nu speculați cu aceste lucruri.

Mai mult decît atît, dacă pe același Timofti care tot Dodon l-ai criticat, tu și, iată, cu doamna de alături și cu Veronica Abramciuc voi l-ați votat atunci. Voi l-ați votat, voi ați umblat, v-ați plimbat cu Stefan Fule prin Bruxelles și ați venit înapoi și l-ați votat. El nu a apărut de nicăieri. Atunci a fost переломный момент. Voi ați cedat atunci și ați votat. Nu trebuie să fim deștepți задним умом.

Mulțumesc. *(Aplauze în sală.)*

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Cuvînt... ca luare de cuvînt, se oferă domnului Vladimir Voronin, președintele... pardon, Vladimir Filat, președintele Partidului Liberal Democrat din Moldova. Din partea Frațiunii.

Vă rog frumos.

Domnul Vladimir Filat:

Mulțumesc, domnule Președinte al Parlamentului.

Stimați colegi deputați,

Stimați concetățeni,

Desigur, ca de obicei, ieșind la această tribună, fiecare dintre vorbitori încearcă să atragă atenția asupra aceea ce consideră ei că este mai important, dar în unele cazuri să vorbească așa cum îi duce mintea și capul. Unii au demonstrat pe parcursul vieții și pe perioadă lungă de timp, unii chiar îmbătrîniți în a spune minciuni ce pot să facă și ce au făcut dincolo de cifre statistice.

Dar pînă a trece la discurs și nu o să mă abat de la discursul pe care l-am pregătit, nu pentru a fi auzit de acei care au vorbit anterior, dar pentru a transmite un mesaj cetățenilor Republicii Moldova.

Vreau să vă spun, domnule Voronin, că eu nu am nevoie de imunitate parlamentară. Și încă un lucru la fel de important ca să cunoașteți, chiar dacă ar fi trebuit să știți ca fost polițist și ca potențial cu șansă de a fi șef al statului, dar nu președinte al unui partid comunist, că pentru a participa la anchetă nu e nevoie de imunitate.

De cîte ori a fost nevoie am fost și voi oferi orișice informație, pentru ca informațiile utile în a fi finalizată această anchetă să fie oferite și adevărul, într-adevăr, să fie aflat, nu pentru declarații și nu pentru a satisface interesul unuia sau altuia.

Și îmi cer scuze, încă o mică abatere de la discursul pe care doresc să-i dau citire. Partidul Liberal Democrat din Moldova nu prin declarații sterile, dar prin inițiativă legislativă de modificare a Constituției a venit în plenul Parlamentului și a propus să fie exclusă norma constituțională care prevede imunitatea deputaților. Și anume partidul pe care îl conduceți dumneavoastră încă, domnule Președinte al Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, domnule Voronin, nu ați votat.

Noi vom mai veni încă o dată cu această inițiativă și vă rog să demonstrați nu prin vorbe, dar prin fapte asupra atașamentului vizavi de anumite reglementări.

Acum o să dau citire acestui text pe care vreau să-l adresez cetățenilor Republicii Moldova. Situația în care începem noi activitatea acestei sesiuni începe într-o atmosferă căreia eu personal nu găsesc să-i dau un calificativ. Pe de-o parte, pare a fi o impostură comportamentul unora din afara acestei clădiri, susținuți de alții prezenți chiar în această sală, ne-ar face să o credem, dar astfel am nega starea de profundă nemulțumire pe care o traversează țara noastră, pe care o traversează cetățenii noștri și a-i insulta pe cei care suferă și se întrebă în privința viitorului lor.

Să fie o farsă metodele urât mirositoare ale acelorași agitatori ar putea să ne ducă spre acest gând. Dar aceasta ar însemna să facem dovada unei lipse de responsabilități, mai degrabă decât de a minimiza riscurile reale existente. Și haideți să privim lucrurile cu seriozitate. Nu sîntem în nici un caz feriți de vreun incident sau provocare care ar turna gazul pe foc. Și acest lucru îl cunosc foarte bine și cei din Partidul Socialiștilor. Fiindcă dacă nu le-ar fi frică de asemenea situații, l-ar fi adus de mînuță și pe partenerul lor de acțiuni în fața Parlamentului, n-o să-i numesc numele. Or anume aceasta și-o doresc și o caută cei care nu au drept obiectiv decât destabilizarea țării și chiar colapsul acesteia. Situația este gravă, aș spune chiar foarte gravă.

Și mă întreb: de ce un Parlament, ales în mod democratic, este încercuit, protejat de atîția polițiști? Și atunci întrebarea este firească, ce mai rămîne din democrație? Oare este chiar însăși democrația asediată? Democrația este, pînă la urmă, un principiu destul de simplu și ușor de înțeles pentru fiecare: o majoritate aleasă guvernează, care, însă, ascultă și protejează minoritatea, dar și pe toți cei care împărtășesc păreri diferite. Dar atunci cînd unul dintre acești actori vrea să-l reducă prin forță la tăcere pe celălalt, democrația devine una virtuală ori în acest caz este chiar moartă.

Stimați colegi,

Cînd democrația cade, cel care o înlocuiește este haosul. Anume aceasta este miza zilei de astăzi și trebuie să fim, cel puțin, atenți. Ne dorim, oare, să ne asumăm acest risc? Aceasta este, oare, ceea ce așteaptă de la noi oamenii? Eu nu cred, sînt chiar convins de contrariu.

Și nu este vorba despre negarea problemelor, ele există, ele sînt multe și ele sînt foarte reale. Noi, din păcate, am întîrziat prea mult în a veni cu soluții concrete pentru acestea. Este, însă, vorba și de a combate orice manipulări orchestrate de inamicii Republicii Moldova, cei din interior, dar și cei din exterior, și de lupta împotriva oricărui populism. Este un lucru cert, Moldova este o republică democratică și este o republică europeană. Iată linia și principiile politice pe care majoritatea parlamentară este obligată să le apere și acestea nu trebuie să se schimbe. Și sînt sigur că nu se vor schimba.

În Moldova nu este loc pentru populism, indiferent de genul de populism, cel brutal al celor care sînt în serviciul unor puteri străine, al căror unic obiectiv este anihilarea tuturor eforturilor democratice angajate și care vizează integrarea Moldovei în Uniunea Europeană.

Cel mai perfid, dar la fel de nefast – al celor care fiind în căutarea unei notorietăți ieftine sau a unei funcții publice de prim plan vor să ne facă să credem în existența lumii idilice din poveștile cu zîne și feți-frumoși. Vor pace, bineînțeles, în toată lumea, dar cine nu vrea și cine este împotriva? Vor ca cetățenii să fie fericiți. Și eu îmi doresc din tot sufletul acest lucru.

Moldova, membră a Uniunii Europene, sînt de acord, o democrație mai eficace – nu pot decât să votez „pentru”, sfîrșitul corupției – și pentru aceasta votez de o mie de ori da, o mai bună situație economică și bancară – votez cu tot sufletul. Dar toate acestea nu constituie un program, la fel cum nu cred în omul de

providență, bărbat sau femeie. Nu cred în simple declarații de intenție. Cineva care ca și mine s-a confruntat, pe alocuri de o manieră dură, cu realitatea exercițiului puterii și a jocurilor partizane și frustrării, trebuie să recunosc, de a nu putea întotdeauna să realizeze reformele în care crezi, știe despre ce vorbesc.

Departa de mine ideea de a minimiza partea mea, partea noastră de responsabilitate, chiar dimpotrivă, într-adevăr, noi nu am fost în stare să realizăm toate promisiunile din 2009, cauzele le-am putea să le discutăm aici ore în șir, dar, totuși, aceasta rămîne în fapt. Însă în același timp este, la fel, de adevărat că speranța care a renăscut în 2009 nu s-a stins și ea rămîne a fi cea la care aspiră în continuare cetățenii noștri. Aceste aspirații nu vor avea vreodată mai buni apărătorii decît cei care pe parcursul acestui timp au muncit și au muncit sincer.

După alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014 mi-am format o convingere maturizată de-a lungul perioadei de tăcere, pe care mi-am impus-o și îmbogățită de numeroasele contacte pe care le-am avut cu cetățenii noștri și personalități internaționale. Convingerea mea este următoarea, țara noastră nu este posibil să o reformezi, rigiditățile sistemului, greutatea obișnuințelor și intereselor specifice ale unora fac reforma imposibilă sau în cel mai bun caz îi slăbesc atît de mult efectul, încît ea devine a fi una cosmetică.

Convingerea mea este astfel una simplă, dacă nu este posibil să reformăm țara, atunci trebuie să o reclădim, să refacem Republica Moldova. Trebuie să impunem o ruptură radicală cu rătăcirile trecutului, să corectăm erorile care au fost comise și să impunem valorile în care credem în toate domeniile, inclusiv în cele mai sensibile. Și trebuie să o facem acum și aici sînt de acord, începînd de astăzi, nu prin destrucție, dar prin construcție. Aceasta este misiunea care îi revine Guvernului, Alianței pentru Integrare Europeană. Dar insist în a spune: această misiune îi revine întregii clase politice, indiferent că este la guvernare sau în opoziție.

Stimați colegi,

Contrar a ceea ce ar dori unii să ne facă de asemenea să credem căci anume la acest lucru visează, Moldova nu este singură, ea nu este izolată în plan internațional, chiar dimpotrivă Moldova nu a fost niciodată atît de susținută.

Aș vrea să remarc, în primul rînd, România, pe care foarte mulți din această sală o blamează, dar care necondiționat nu că doar a fost împreună cu noi în toată această perioadă de independență, dar ne-a ajutat. Și ultimul gest care l-a făcut această țară într-o perioadă grea pe care o parcurgem demonstrează cine ne este prieten. Vorba veche, ca să ... poate îi fac pe plac cuiva, moldovenească „Prietenul la nevoie se cunoaște”.

Eu aș fi vrut ca și cei care tot ne mai dau voie să scoatem cîte un tir de mere cu permisiunea unui partid politic să ne mai ajute cînd ne este greu, dar nu doar să ne promită ajutoare și fericire.

Chiar dimpotrivă Moldova nu a fost, așa cum spuneam, atît de susținută. Relațiile noastre cu România sînt sincere, profunde și este o relație care, vă asigur, depășește categoric ambițiile unora sau a altora. Moldova este, de asemenea, susținută și de Uniunea Europeană nu mai mult decît înainte, dar categoric mai

bine decât înainte. Deoarece Uniunea Europeană are o înțelegere mai bună a realităților locale și regionale cu care sîntem confrunțați și împărtășește Programul pe care și l-a asumat Guvernul și pe care Primul-ministru l-a prezentat la începutul acestei săptămîni la Bruxelles.

Sîntem susținuți și de democrațiile occidentale, și de instituțiile internaționale, mă refer aici la partenerii de dezvoltare.

Cu toate acestea, asistența lumii întregi nu va avea nici un efect, dacă în această incintă nu există voința politică de a impune schimbarea.

Să depășim urletele agitatorilor și analizele cinice ale unor comentatori și să ascultăm strigătele celor care, într-adevăr, suferă și nemulțumirile tinerilor noștri care astăzi nu văd altă perspectivă, decât de a părăsi țara în căutarea unei vieți mai bune.

Le datorăm răspunsuri serioase și nu polemici politicianiste sterile. Le datorăm acțiuni concrete, dar aceasta presupune și anumite condiții. Mai întîi de toate, existența unui Guvern și a unor instituții stabile. Fără stabilitate, nimic nu este posibil. Alegerile anticipate nu ar face decât să aducă mai multă instabilitate într-o situație deja fragilă, dar care rămîne sub control.

Mai apoi este în egală măsură importantă conștiința că ceea ce sîntem cu adevărat și cea a identității noastre. Aceasta este indispensabil – să privim în jurul nostru.

Stimați colegi,

Lumea este în schimbare. Însăși Europa este în schimbare. Criza migratorie determinată de conflictele din Orientul apropiat va schimba de o manieră durabilă Europa, fața acesteia, dar și privirea pe care o va arunca în vecinătate, dar și în lume. Cine-și poate imagina doar o singură clipă că Moldova va rămîne în afara acestei noi realități?

Ceea ce se întîmplă la ora actuală în Siria și implicarea directă a Rusiei va avea, de asemenea, consecințe pe termen lung. Sigur, pentru ea însăși, dar și pentru vecinătatea ei. Și aici trebuie să fim pregătiți.

Aceste schimbări vor genera, în termene relativ scurte, noi provocări de ordin economic, social, dar și de securitate. A avea conștiința a ceea ce sîntem înseamnă și a nu nega o parte din ceea ce sîntem. Europa trebuie să fie Alfa și Omega politicilor noastre. Îmi mențin această poziție.

Greșeala pe care am făcut-o ține de lipsa unui efort suficient de comunicare, de explicare în acest sens. Am spus-o de mai multe ori: eu nu sînt european din dogmatism. Sînt european, deoarece consider că drumul integrării europene este cel care garantează realizarea modelului societal pe care l-am ales.

Nu am considerat niciodată că această cale este alegerea unei alianțe împotriva alteia sau un motiv de a contrapune o parte a populației noastre cu alta.

Dar noi am eșuat în a lăsa loc liber populismelor de tot felul pe care le denunșasem mai devreme.

Eu sînt întrebant frecvent dacă Moldova este o țară europeană. Sau și mai rău, dacă Moldova este, într-adevăr, europeană și dacă inima sa oscilează între est și

vest. Trebuie să recunosc, mi-a luat ceva timp să știu care este răspunsul cel mai clar și mai comprehensibil pe care li-l pot da.

Da. Moldova este 100% europeană dacă vorbim despre modelul de dezvoltare și social la care aspiră. Și din această perspectivă, integrarea Moldovei în Uniunea Europeană este un fapt ce nu se pretează negocierii, aceasta va deveni realitate. Însă Moldova nu este doar europeană. Ea este, mai mult decât atât, o mare parte din populația sa, inclusiv minoritățile trebuie să se simtă plenar asociate acestui proiect european pe care-l construim.

Avem nevoie de o reflectare profundă și acțiuni consolidate. Avem nevoie, dacă doriți, de unitate în ceea ce privește reglementarea conflictului transnistrean și, desigur, ceea ce ține de relațiile noastre de aici, de la Chișinău cu autonomia găgăuză.

Stimați colegi,

Idealurile noastre se ciocnesc de multe ori de o realitate dură, căreia trebuie să-i facem față fără a pierde obiectivul final, pe care ni l-am fixat. Exercițiul puterii este întotdeauna însoțit de o doză de nepopularitate și de manifestări de nemulțumire. Aceasta este valabil pentru toate statele democratice și acesta este marele merit al democrației.

Însă, în același timp, sîntem chemați să respectăm anumite reguli și principii. Să se manifeste – sînt de acord. Să fie perturbată funcționarea normală a instituțiilor și a statului în întregime – categoric împotriva.

Mandatul care ne-a fost acordat de către cetățeni este unul clar și nouă ne revine sarcina de a-l realiza pînă la următoarele alegeri.

Știu că pot conta pe determinarea colegilor mei de partid, pe colegii mei de alianță, știu că pot conta pe determinarea Guvernului și a Primului-ministru Valeriu Streleț. Și vreau să transmit, chiar dacă dînșii nu sînt aici, că și ei pot conta, în schimb, pe sprijinul și cooperarea Frațiunii Partidului Liberal Democrat din Moldova.

Vă mulțumesc pentru atenție. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim.

În continuare, cu luare de cuvînt este invitat la tribuna principală domnul Marian Lupu, președintele Partidului Democrat din Moldova, luare de cuvînt din numele Frațiunii.

Domnul Marian Lupu:

Stimați moldoveni,

Stimați colegi,

Începem actuala sesiune parlamentară într-un moment foarte tensionat în care avem, pe de o parte, nemulțumirea cetățenilor, nemulțumire legată de modul lent în care evoluează lucrurile în țara noastră, inclusiv față de eficiența instituțiilor statului, iar, pe de altă parte, avem de a face cu mai multe grupuri de provocatori,

care reprezintă diferite tabere și diferite interese și care încearcă să-și pună în aplicare diverse planuri, folosind nemulțumirea oamenilor.

Cred că, în aceste condiții, este mai important ca oricând în această sală, astăzi, ca și membri ai Parlamentului, aleși ai poporului, să dăm dovadă de luciditate, să dăm dovadă de fermitate, dar e și momentul să facem o evaluare critică și cât mai realistă.

Este vital să înțelegem acum că o Moldova vulnerabilă este ceea ce visează de mulți ani cei care au interese să-i dezbine pe moldoveni și mai tare și pe urmă să-și facă interesele în țara noastră, așa cum doresc ei. Mă refer atît la interese venite din exterior, cît și la interese din interiorul țării.

Cred că Republica Moldova se află în fața unei provocări foarte importante și de modul în care Parlamentul și Guvernul vor gestiona această situație depinde, pînă la urmă, dacă țara noastră are viitor, dacă țara noastră va beneficia în continuare de sprijin extern sau va intra într-o perioadă de stagnare sau chiar regres pentru mulți, mulți ani înainte.

Stimați colegi,

Aceste proteste nu au apărut întîmplător la o scurtă perioadă după încheierea alegerilor. Mulți dintre cei care sperau că în alegeri rezultatul să fie unul dezastruos pentru partidele proeuropene, au fost decepționați că planul lor a eșuat și era, de fapt, de așteptat că nu se vor resemna și nu vor sta ani în șir în viitor, pînă la următoarele alegeri.

Și din păcate, trebuie să recunoaștem că și noi le-am dat suficiente motive de care să profite.

Unul dintre ele este modul în care a fost și este gestionat subiectul jafului de la BEM. Faptul că atît noi, Parlamentul, cît și instituțiile statului nu am reușit să facem așa încît oamenii să afle cine sînt hoții, să-i vadă pedepsiți, să se înceapă recuperarea prejudiciului. Oamenii au dreptate să fie supărați cînd văd că au fost furați, dar nimeni nu este pedepsit.

Cred că prioritatea noastră pentru această sesiune parlamentară ar trebui să fie aceea ca Parlamentul să exercite presiune potrivit cadrului legal și potrivit acelor împuterniciri care ne sînt date pe instituțiile statului, să finalizeze ancheta și să ne dea răspunsuri clare, legate de ceea ce s-a întîmplat în cadrul acestei instituții financiare.

O altă problemă care stă în fața noastră este cea legată de situația economică. Nu este un secret că Republica Moldova nu se află în cea mai bună perioadă economică. Avem toate semnalele că am putea să ne confruntăm cu o criză economică de proporții, dacă nu facem tot ce este nevoie ca ea să fie atenuată și prevenită.

De aceea, cred că ar trebui ca Parlamentul, împreună cu Guvernul, să înceapă să lucreze la un plan anticriză, să se întrunească în ședințe comune și să analizeze toate scenariile posibile, pregătind un plan bine structurat de acțiuni, pe termen scurt și pe termen mediu.

Un alt subiect important este cel legat de criza profundă de credibilitate în care se află instituțiile statului. Pe de o parte, avem o criză de credibilitate legată de

slaba activitate a unor instituții, pe de altă parte, și trebuie să vorbim direct și deschis la acest subiect, avem și campanii de manipulare și atac furibund asupra unor instituții tocmai ca ele să fie intimidat și să nu-și facă datoria.

Noi, stimați colegi, sînt sigur, trebuie să facem o analiză serioasă, una echilibrată în legătură cu ceea ce se întîmplă, dar nu o analiză pe criterii politice. Trebuie să revedem activitatea acestor instituții indiferent de partidul care a delegat conducerea acestora, pentru că este foarte evident că în momentul acesta asistăm la atacuri direcționate cu un scop foarte precis doar asupra unor instituții, iar scopul, cu siguranță, nu este eficientizarea lui, ci, mai probabil, dărîmarea și blocarea activității.

Pentru unii cu cît e mai mare haosul instituțional în Republica Moldova, cu atît e mai bine pentru ei și cu atît cresc șansele lor de a manipula pe cetățeni și apoi de a profita de tensiunea creată. Avem exemple chiar recente. Și eu cred că nu ar trebui să le trecem atît de simplu cu vederea.

Concluzia este că această criză de credibilitate în care se află instituțiile statului poate crea o explozie a cărei efecte nu sînt greu de intuit.

Este datoria noastră ca în perioada următoare să căutăm cele mai potrivite instrumente de evaluare a acestor instituții și de ridicare a eficienței în activitatea lor și nu doar prin simpla schimbare a unui șef cu un alt șef. Schimbări din acestea am tot avut și în trecut, doar că rezultatul este cel pe care îl avem. E nevoie de o abordare mult mai largă, una în care să facem schimbări sistemice în acest cadru instituțional.

Problemele enumerate mai sus sînt printre cele mai importante care se regăsesc și în nemulțumirile oamenilor, și vedem acest lucru, însă pe lîngă aceste probleme avem și altele. De aceea, este important că acest început al ședințelor plenare din sesiunea curentă să-l facem într-un ton cît mai realist, iar aceasta nu pentru că am avut cîteva proteste, ci pentru că situația din țară ne impune acest lucru.

Stimați colegi,

Aș vrea să mă refer și la situația destul de complicată în care activează majoritatea parlamentară. Avem o majoritate fragilă și aceasta trebuie să ne indice clar cît de mare este responsabilitatea fiecărui deputat din Coaliția de guvernare față de ceea ce se va întîmpla în continuare, se întîmplă în prezent.

Eu cred că este mai important ca oricînd să dăm dovadă de solidaritate, să facem față tuturor provocărilor, or asemenea provocări sînt și vor fi în continuare. Presiunile sînt uriașe, sînt mulți cei care ar vrea să dărîme această coaliție, s-ar potrivi perfect și cu protestele din această perioadă, ar întregi planul de dărîmare bucată cu bucată a Republicii Moldova.

Eu cred că trebuie să fim foarte conștienți că cei care vor haos în țară nu se vor opri cu una cu alta. De aceea, sînt sigur că este important ca fiecare dintre noi să înțelegem valoarea votului pe care îl avem. Împreună sîntem mai puternici decît adversarii Moldovei, dar situația aceasta se poate schimba dacă cineva cedează ispitelor. Însă eu gîndesc că toți înțeleg foarte bine că și responsabilitatea va fi una uriașă pentru acei care cedează.

Vreau să fac un apel, inclusiv către deputații neafiliați, să înțeleagă momentul complicat prin care ar putea trece țara noastră în cazul pierderii majorității parlamentare și să pună pe primul plan interesul țării.

Personal trebuie să recunosc că noi am greșit că nu am chemat deputații neafiliați să se alature de la bun început dialogului politic, dar o greșeală politică nu trebuie pînă la urmă să genereze o greșeală fatală pentru viitorul țării. Eu cred că rămîne loc de dialog, așa cum trebuie să fie mereu într-o situație de maximă responsabilitate.

Stimați colegi,

În încheiere, vreau să menționez că Frațiunea Partidului Democrat va sprijini plenar guvernarea și Guvernul prin toate resursele pe care le are: profesioniști, cadre, resurse umane pentru a construi împreună un plan cît mai bun de gestionare eficientă a situației prin care trecem astăzi.

Este important ca actualul Guvern să fie lăsat să lucreze, să fie sprijinit în activitatea sa, fiindcă are multe situații complicate de administrat.

În final aș vrea să transmit un mesaj celor care organizează proteste și speră că la capătul lor se află victoria, adică că vom pune mîna pe putere.

Stimați colegi,

Cu asemenea metode și asemenea porniri la capăt nu este victoria, la capăt este anarhia. La capăt va fi responsabilitatea pentru haosul creat. La capăt nu e Moldova, e altă țară, iar dacă veți ajunge acolo, sînt sigur, că ce o să găsiți nu este ceea ce căutați. Trebuie de întors cu fața la Republica Moldova. Soluțiile pentru rezolvarea problemelor cu care se confruntă țara sînt aici, în interior, și nu în exteriorul țării.

Vă rog să participați în mod constructiv la rezolvarea lor, dacă doriți să ajungeți la putere în mod cinstit și onorabil. Arătați că sînteți mai buni ca noi prin propuneri constructive și nu prin incitare la violență și anarhie.

Aici, stimați colegi, este un lucru pe care aș dori în mod neapărat să-l spun astăzi de la această tribună: ca și scop urmărit, ceea ce fac colegii din opoziția parlamentară și alții puțin mai departe de Parlament pentru mine este... eu înțeleg acest lucru. Poate e și firesc să dorească alegeri și pe marginea sau pe acest val să schimbe proporția de forțe și să ajungă la guvernare. Nu aceasta mă deranjează.

Mă deranjează altceva. Mă deranjează care sînt mesajele și prioritățile cu care colegii noștri vin cu ideea de alegeri anticipate. Și eu gîndesc că nu doar pe mine mă deranjează, dar este un punct de mare deranj pentru toți moldovenii. Eu aș pune doar două puncte aici.

Prima. Cu toate declarațiile făcute, mai moi în ultimul timp, dar noi știm foarte bine că scopul care este pus este anularea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană. Nu o să vorbesc aici mult.

Este al doilea punct la care s-au făcut declarații tari, punctul care vizează federalizarea Republicii Moldova. Și problema nu este doar în idei, problema este și în modelul pe care o să vi-l impună.

Eu am un caz în fața mea de tărie și responsabilitate politică și civică atunci cînd fostul Președinte al țării, văzînd ce model este propus, a înțeles că un

asemenea model duce la dispariția statului Republica Moldova și vine ca o periclitate a integrității teritoriale a țării noastre.

Și atunci întrebarea mea este: cum vă gândiți oare dumneavoastră, cu cel puțin aceste două puncte ideologice o să rămână calmă societatea, o să înghită aceste lucruri? Eu astăzi pot să zic: categoric nu. Și atunci, această idee care este promovată va duce, într-adevăr, la haos și la o asemenea dezbinare în societate că o să ne fie practic imposibil să adunăm la un loc statul suveran și independent Republica Moldova.

Și, de fapt, asemenea porniri în această situație vin nu doar de la importanți și activi actori politici pentru moment. Nu știu dacă este adevărat ori nu, dar în ultima vreme bîntuie informații pe piața politică că într-un viitor apropiat, fie că în acest an sau începutul anului viitor, Curtea Constituțională va decide schimbarea sau anularea prevederii Constituției privind neutralitatea țării.

Repet încă o dată, nu am asigurări privind veridicitatea acestor informații. Însă, de ce spun acest lucru? Îl spun pentru că eu respect convingerile politice ale fiecărui om, ale fiecărui cetățean, ale fiecărui partid. Convingerile politice și ideologia politică se promovează aici, în această sală, în această instituție, în Parlament, dar din momentul în care ești într-un organ de drept, mai ales în organul suprem de drept, să-l calific așa, nu ai dreptul să te ghidezi de propriile convingeri politice, trebuie să te ghidezi de un singur lucru, de lege. Legea trebuie să fie Dumnezeu.

Și am spus acest lucru doar din perspectiva că eu trag nădejde că nimeni din această instituție nu va cădea pradă ispitei de a-și promova convingerile și posibile planuri politice pentru viitor și va urma cu strictețe buchea legii.

Toate luate împreună, stimați colegi, la încheiere, încă o dată vreau să spun ceea ce am început, depinde foarte mult ce vom face, cum vom face noi în această sală. Fiindcă Parlamentul mereu a fost un exemplu pentru întreaga societate. Ce se întâmplă aici se transmite și se multiplică mai departe în societate.

De aceea chem încă o dată la luciditate, seriozitate și responsabilitate, indiferent de toate lucrurile care ne dezbină pe noi sub aspect ideologic. Fiindcă eu gândesc că avem o responsabilitate comună pentru țara în care trăim.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Bine. Vă mulțumim.

În continuare se oferă cuvînt și îl invit la tribuna principală pe domnul Mihai Ghimpu, președinte al Partidului Liberal, pentru luare de cuvînt din partea Frațiunii.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Onorați membri ai Parlamentului.

Distinși invitați,

Membri ai Corpului diplomatic,

Stimați cetățeni,

Astăzi Parlamentul își începe activitatea avînd din nou o majoritate parlamentară, formată din cele trei partide care au format AIE 1 și AIE 2 – PLDM, PD și PL, semnatori și ai Acordului AIE 3. Într-o situație nu deloc ușoară și în plan intern, și extern pentru viitorul nostru, Alianța și-a asumat continuarea cursului european, calea care poate fi realizată doar în cazul unei stabilități politice și cu susținerea partenerilor externi și, nu în ultimul rînd, avînd o guvernare pentru oameni, o guvernare care să-și îndeplinească angajamentele asumate, inclusiv ce ține de miliardul furat și pedepsirea vinovaților.

O altă problemă a guvernării AIE 3, dar nu mai puțin importantă, este responsabilitatea de a continua reformele fără de care republica nu are prezent și viitor. Și, în primul rînd, reformele în domeniul justiției și lupta împotriva corupției. E timpul să înțelegem că republica noastră, fiind declarată prin Constituție stat de drept și democratic, are nevoie de instituții funcționale în care cetățenii să aibă încredere și să se simtă în siguranță, dar acest lucru, domnilor și doamnelor deputați, se poate întîmpla numai în cazul în care omul și legea au prioritate și nu cei ce dețin funcțiile în stat.

În 2009 AIE 1, cu sprijinul Uniunii Europene și al altor state, inclusiv Statelor Unite ale Americii, au dat un suflu nou republicii. Cetățenii au început să creadă în ceea ce se făcea și așteptau cu mare nerăbdare să se realizeze cele promise, dar, din păcate, din vina unor politicieni, lucrurile au luat o altă întorsătură și locul dreptății și bunăstării le-a ocupat corupția și sărăcia. Și într-un timp de 5 ani s-au schimbat cinci guverne, ceea ce a dus din nou la dezamăgirea cetățenilor și a partenerilor noștri externi. Ba mai mult decît atît, prin destrămarea AIE 2 la 13 februarie 2013, republica nu a mai înregistrat progrese cum a făcut-o pînă la această perioadă, ba dimpotrivă în această perioadă a dispărut 15% din PIB, ceea ce pentru societatea noastră este o pierdere enormă și o fraudă care ne-a dus vestea în toată lumea.

Păcat, startul a fost bun și promițător. Iată de ce Frațiunea PL insistă și va insista ca persoanele care au furat cetățenii și, în primul rînd, Shor și complicii săi să fie trași la răspundere, iar prejudiciul adus să fie întors. Și nu în ultimul rînd, să fie eliberați din funcție cei care n-au asigurat funcționalitatea sistemului bancar și n-au aplicat la timp legea față de cei care au furat miliardul. Și după cum spunea eroul unui film pe nume Jeglov „Вор должен сидеть в тюрьме.” (*Aplauze.*) Și el a avut dreptate.

Stimați cetățeni,

Știu că ați avut mari așteptări în acești ani și credeți-ne că le-am avut și noi, liberalii, dar iertată să-mi fie îndrăzneala, dreptatea și ordinea în stat începe prin votul dumneavoastră, în primul rînd, ca putere suverană dată aleșilor locali sau celor care vin să reprezinte puterea legislativă. Cum spune o zicală de a noastră „Ce ai semănat aceea ai”. Adică, popor sărac și putere bogată în toți acești 20 de ani.

Așa cum era pe timpul URSS, cînd comuniștii mînceau icră roșie și neagră, iar cetățenii priveau vitrinele goale și dacă doreau să mănînce o felie de carne sau o

măslină trebuiau să stea zile întregi la coadă sau să aibă „blat”, cum se spunea atunci, cu cei care dețineau pîinea și cuțitul. Și astăzi tot datorită votului, în loc să avem totalmente o clasă politică integră, patriotică, o clasă care să facă dreptate și în plan național și în plan social, o bună parte din această clasă politică promovează și apără interesele statului, nu statului nostru, ci ale celor care ne-au luat libertatea și unitatea timp de 200 de ani.

Dar datorită obrăzniciei unora și indiferenței a multor, astăzi corupția și sărăcia au înlocuit dreptatea și bunăstarea, iar în loc de ordine se vrea haos. Opoziția pro-rusă nu are răbdare și au umplut capitala cu corturi, blochează drumurile în numele binelui cetățenilor, dar scopul final fiind să ajungă la putere, să ne mențină în sfera de influență a Rusiei. Ca să punem punct într-o bună zi fărădelegilor și trădărilor, ca copiii noștri să nu aibă viața pe care o au părinții lor, ca democrația să funcționeze pentru oameni și nu pentru cei de la guvernare, singura și dreapta cale este continuarea cursului european, motiv pentru care Partidul Liberal a acceptat să vină din nou la guvernare.

Continuarea cursului european este, de fapt, calea dictată și decisă din nou de dumneavoastră, stimați cetățeni, prin votul dat și în alegerile din 30 noiembrie 2014, inclusiv în alegerile locale din 2015, prin votul dat în favoarea partidelor pro-europene și în favoarea lui Dorin Chirtoacă pentru a menține capitala în spațiul european.

Vă mulțumesc.

Vă mulțumim din suflet celor care cu toate problemele pe care le aveți nu ați lăsat mâinile în jos, ba din contra ați dat un exemplu clasei politice ce înseamnă asumare și responsabilitate pentru viitorul nostru european.

Noi, liberalii, ne-am asumat să ducem schimbarea pînă la capăt și sînt sigur că o vom face-o, indiferent de problemele și greutățile pe care le vom întîlni, important este să rezistăm provocărilor și să luptăm împreună pentru această schimbare.

Odată cu semnarea Acordului AIE 3 și venirea noastră în Alianță, PL-ul a demonstrat din nou responsabilitate, seriozitate, efort și multă muncă prin ceea ce facem prin ministerele conduse de miniștrii liberali: Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Ministerul Mediului, Ministerul Apărării și Ministerul Educației. Într-un timp scurt am arătat că așteptările cetățenilor pot fi realizate.

Stimați colegi din Alianță,

Partidele noastre au ultima șansă de a întoarce încrederea oamenilor în democrație și în parcursul european, iată de ce AIE 3 trebuie să fie curată ca lacrima și harnică ca albina, altfel nu vom putea realiza angajamentele pe care le-am promis oamenilor și partenerilor externi prin semnarea Acordului AIE 3 și a Programului de guvernare. Și în loc să ajungem în Uniunea Europeană, nu dea Domnul să fim duși la rîpa istoriei cel puțin, în cel mai bun caz, dacă nu în Siberia.

A venit timpul să demonstrăm că sîntem capabili să construim în Republica Moldova un stat de drept cu instituții funcționale, stabil și atractiv pentru investitori, fără de care republica nu poate avea o economie în dezvoltare. Acesta

este climatul unui stat de drept și european unde legile funcționează pentru toți și instituțiile statului pentru binele cetățenilor.

Primul pas important în acest proces este ducerea pînă la capăt a reformei justiției, lupta împotriva corupției, ceea ce va duce la obținerea unui suport bugetar din partea partenerilor externi. Aceste reforme vor duce Republica Moldova spre funcționalitate și transparență, vor echilibra bugetul statului și vom avea o economie funcțională, care va duce la noi locuri de muncă, majorări de salarii, pensii și desigur burse pentru cei ce fac studii.

Stimați cetățeni,

Trebuie să conștientizăm că modernizarea Republicii Moldova a început și va continua doar cu susținerea Uniunii Europene, și anume: prin liberalizarea regimului de vize, contribuții la construirea unui sistem al justiției independente, sprijinirea îndeplinirii Strategiei de Sănătate, implementarea Strategiei Naționale în Sectorul Energetic, dezvoltarea economiei durabile a zonelor rurale și asistență financiară.

Un element de mîndrie pot fi exporturile agricole din Republica Moldova către piața Uniunii Europene. Am văzut agricultori care au muncit din greu și astăzi se pot bucura de rezultate frumoase datorită exportului către piața Uniunii Europene. Această piață de desfacere rămîne una favorabilă pentru agricultorii locali, fiind una stabilă, deschisă și competitivă, fără riscuri și embargouri.

Doamnelor și domnilor deputați,

E cazul să învățăm de la vecinii noștri ucraineni că instabilitatea poate duce și Republica Moldova într-un conflict armat fără de sfîrșit.

De aceea clasa politică nu trebuie să fie indiferentă, surdă și oarbă la agresiunea militară a Rusiei în Ucraina.

Acum, mai mult ca niciodată, trebuie să devenim o voce puternică toate partidele politice, nu doar partidele semnatare ale Acordului Alianței. Să ne unim și să demonstrăm tuturor că parcursul european este unicul drum ce dorește Republica Moldova să-l parcurgă.

În acest sens, vreau să mulțumesc României pentru sprijinul acordat, sprijin ce nu ar fi existat dacă astăzi n-ar fi existat AIE 3. Să le mulțumesc partenerilor europeni, pentru că au crezut și mai cred în noi, ne susțin zilnic și pentru asta le sînt recunoscător.

În ceea ce mă privește, și anume PL, vreau să îmi anunț colegii de alianță și de la această tribună că dacă nu începem procesul de reformare a instituțiilor, nu vom combate corupția și sărăcia, nu vom face dreptate în furtul miliardului, nu vom pune pe roate reformele și ceea ce ne-am asumat, PL va fi pus în situația de a-și vedea rostul prezenței sale în această alianță de guvernare.

Reamintesc că PL a revenit la guvernare nu pentru ministere și funcții, cum se spune, ci pentru a scăpa de sărăcie și corupție republica și pentru a salva cursul european. (*Rumoare în sală.*)

Republica Moldova are nevoie de o stabilitate politică, instituții necorupte, unde dreptatea și bunăstarea cetățenilor este datorită sfîntă a celor ce guvernează și a celor ce au mandatul de deputat.

Stimați cetățeni,

Cu toate nevoile pe care le avem, lipsa locurilor de muncă, burse, salarii și pensii mici, miliardul furat, corupție, devenită calea cea bună a unor funcționari, realitatea este că Republica Moldova nici azi, nici mâine nu are alternativă cursului european, iar Parlamentul, cel puțin astăzi, alternativa Alianței pentru Integrare Europeană 3. Clar?

Poate pentru unii e trist ce v-am spus, dar acesta-i adevărul și chem toți cetățenii să ne unim forțele pentru a face dreptate, bunăstare pentru a construi viitorul nostru european.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Acuma replică. Ce ține de declarația lui Igor Bidon Curcanu. Iertați-l...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Ghimpu,

Vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

...că i s-a urcat urina la cap.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Ghimpu,

Vă rog frumos, fără replici.

Domnul Mihai Ghimpu:

Doi. Pentru domnul Voronin.

Domnule Voronin,

Ca să știți, ...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Ghimpu,

Vă rog frumos.

Continuați.

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu-i replică.

Domnule Voronin,

Pe data de 6 aprilie 2009 seara, ora 12, nu țin minte, Natalia Morari a venit la sediul PL și a propus ca noi să preluăm acțiunile din piață. Și eu am spus: nu.

Voce din sală:

În care limbă?

Domnul Mihai Ghimpu:

În limba găgăuză. Și am mai spus: PL-ul conduce acțiunile pe care le inițiază, nu care le inițiază alții. Așa că n-aveți dreptate în 7 aprilie.

Aveți dreptate știți în ce? În faptul că, într-adevăr, trebuie o bancă în loc de Banca de Economii. Dar nu care să ofere credite, ci numai să se ocupe de operația plăților pensiilor, ca să nu fie furturi de miliarde.

Voce din sală:

Una nou-nouță.

Domnul Mihai Ghimpu:

Una nou-nouță. Din asta care este. (*Gălăgie în sală.*)

Dar să nu dea credite, să ofere doar operațiile pentru pensionari și să trăiască din aceste... funcționarii din operațiile... procentul care-l obține.

Altfel, noi ne creăm o problemă mare. (*Rumoare în sală.*)

Și la încheiere.

Stimați cetățeni,

Nu susțineți pe cei care stau în fața Parlamentului și în piață în cerințele de alegeri anticipate. Noi susținem tot ceea ce spuneți dumneavoastră, ce ține de miliard, de corupție, de demiterea unor funcționari, dar nu susținem alegeri anticipate. Alegeri anticipate, asta înseamnă a schimba răul de azi pe răul de mâine, ceea ce vor acești care umblă cu flagul Moscovei.

Mulțumesc și succes, stimat Parlament. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Dragi colegi,

Aici s-a încheiat sesiunea de luări de cuvânt. Sînt mai multe de procedură. Am văzut și replică, și altele.

Înainte de a trece la ordinea de zi și discuții pe ordinea de zi și dezbateri, aş vrea să fac cîteva anunțuri.

În primul și în primul rînd, dați-mi voie să vă aduc la cunoștință că, în baza deciziei Hotărîrii Curții Constituționale nr.23 din 4 septembrie 2015, Curtea Constituțională a validat mandatele de deputat în Parlament a următorilor candidați supleanți pe listele respective ale partidelor și dați-mi voie să le dau numele și, totodată, să-i felicităm și să le urăm un bun venit în Parlament.

Este vorba de Nae-Simion Pleșca și Octavian Grama – pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova. (*Aplauze.*)

Este vorba de doamna Elena Bacalu și Corneliu Dudnic – pe lista Partidului Democrat din Moldova. (*Aplauze.*)

Și este vorba de Roman Boțan, Ștefan Vlas, Petru Cosoi, Alina Zotea și Artur Gutium – pe lista Partidului Liberal. (*Aplauze.*)

Bine ați venit, vă dorim succese alături de noi și fie ca munca voastră să aducă doar beneficii țării.

La fel, un anunț potrivit Regulamentului, trebuie să fac acest anunț. Vreau să vă anunț că domnul Petru Știrbate a depus cererea de plecare din Frațiunea Partidului Liberal Democrat, începând cu data de 16 septembrie 2015.

Și un ultim anunț. Avem o cerere din partea Procurorului General și cu solicitarea de a veni la tribuna principală și vă rog frumos să-i permitem.

Vă rog frumos. (*Rumoare în sală.*)

Da, vă rog frumos. A fost anunțat că este cu cererea.

Vă rog frumos.

Domnul Corneliu Gurin – *Procuror General al Republicii Moldova:*

Onorat Parlament,

Stimați deputați,

Vă mulțumesc pentru posibilitatea de a mă adresa și vă rog să acordați atenția cuvenită problemei pe care o pun în discuție.

Voi începe de la o precizare. Deși se afirmă că instituțiile de drept nu avansează în dosarele legate de fraudele financiar-bancare, am declarat anterior și confirm acum – se lucrează și destul de mult. Avem rezultate și, chiar recent, câteva dosare au fost trimise în instanță.

Am ajuns la o etapă importantă a investigațiilor, au fost acumulate probe despre implicarea unor demnitari și persoane publice în respectivele fraude.

Iată de ce, vin în fața dumneavoastră cu o solicitare care nu a mai fost în istoria Republicii Moldova: cerem ridicarea imunității parlamentare a deputatului în Parlament Vladimir Filat, ex-Prim-ministru al Republicii Moldova, pentru punerea sub învinuire și ulterioară trimitere în judecată, pentru comiterea unor infracțiuni de corupție și implicare directă în fraudele financiar-bancare, care au afectat puternic situația economică, socială și politică a Republicii Moldova.

La acest moment avem probe concludente vizînd implicarea domnului Vladimir Filat în fraudele de la Banca de Economii, au fost audiați martori, există depoziții confirmate, documente și declarații care confirmă faptele relatate în respectivele depoziții.

Vreau să vă pătrundeți de importanța momentului și să înțelegeți: un vot negativ, dat solicitării noastre, înseamnă, cel puțin, suspendarea anchetei pe o durată incertă în care este vorba de un prejudiciu estimat la sute de milioane de euro. Un dosar care, odată finalizat, ar putea să ne conducă spre descoperirea unei părți și mai mari din această fraudă, inclusiv la aflarea complicilor și altor beneficiari.

Urgența examinării este justificată de mai multe elemente legate de derularea anchetei în acest dosar.

Le vom prezenta detaliat în Comisia juridică, numiri și imunități, dar este vorba de o crimă deosebit de gravă, de situații legate de influențarea martorilor, împiedicarea acumulării unor noi probe, distrugerea probelor, imposibilitatea aplicării sechestrelor pe anumite bunuri pentru recuperarea prejudiciului creat la BEM.

Odată demarată oficial procedura de ridicare a imunității, aceste riscuri cresc mult mai tare, iar tactica anchetei ne obligă să facem tot ce este necesar și depinde de noi să nu permitem ca lucrurile menționate mai sus să se întâmple. Trebuie să le prevenim prin metode procesuale.

Vă rog să înțelegeți și pentru Procuratură este o situație nouă, de aceea vă rog să manifestați responsabilitate, să sprijiniți ancheta la această etapă. Și, la rîndul nostru, ne vom strădui să fim cît mai deschiși și vom încerca să oferim detaliile necesare.

Am pregătit o mapă, conținînd anumite informații și copii de documente, cîteva elemente din probele acumulate.

Domnule Președinte,

Cu permisiunea dumneavoastră, rog repartizarea acestor acte.

Domnul Andrian Candu:

Rog Secretariatul Parlamentului să distribuie materialele.

Domnul Corneliu Gurin:

Vă solicităm să luați cunoștință de informația difuzată și să le returnați. Să nu faceți fotocopii ori să le înstrăinați. Sînt documente din anchetă. Vă rugăm să dați dovadă de înțelegere.

Solicitarea de ridicare a imunității se bazează pe prevederile articolului 70 al Constituției Republicii Moldova, articolelor 9 și 10 ale Legii despre statutul deputatului în Parlament, conform cărora deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat sau trimis în judecată fără încuviințarea prealabilă a Parlamentului.

Acordul Parlamentului este necesar pentru a înainta învinuirea, a întreprinde măsurile de anchetă suplimentare pentru întărirea probelor de care deja dispun procurorii și a nu admite distrugerea altor probe concludente.

Procurorii care lucrează asupra cazului sînt aici. Sîntem gata să mergem în Comisia juridică, numiri și imunități pentru a prezenta cererea și a o argumenta, să răspundem la întrebări în măsura în care legea procesuală ne permite acest lucru.

Dacă ulterior veți dori să auziți anumite informații în plen pentru a da un vot în maximă cunoștință de cauză și cu responsabilitate, voi solicita ca ședința să fie închisă și să vă asumați responsabilitatea de a nu divulga date ce pot periclita mersul anchetei.

Știu că mulți dintre dumneavoastră aveți la mine întrebări de bază: de ce nu demisionez, care sînt rezultatele activității Procuraturii? Am răspuns și voi răspunde: sînt gata să plec oricînd, dar am venit în această funcție cu un mandat dedicat reformei, este și datoria dumneavoastră să ne sprijiniți în acest efort, să asigurați adoptarea noilor legi, vizînd Reforma Procuraturii, pentru ca sistemul justiției să funcționeze altfel.

Și mai am datoria, poate mai importantă, să contribui la finalizarea acestui mare dosar legat de fraudele financiar-bancare, pentru că am fost criticați și nu ne-am putut apăra, pentru că specificul anchetei nu ne dă voie să expunem public la ce lucrăm.

Pe lângă faptul că este un dosar foarte complicat, mai necesită și un volum imens de activități. Doar pe dosarele recente care au fost expediate în judecată au fost aplicate mii de sechestre cu toate aspectele care le implică această activitate. Facem față cu greu, dar înaintăm și este important că reușim să avansăm.

Sînt încrezător că nu veți împiedica aceste eforturi ale noastre, veți demonstra că doriți cu adevărat să stabilim adevărul și să tragem la răspundere persoanele vinovate, indiferent de statutul lor.

În continuare, rog Președintele Parlamentului să dea curs cererii care a fost înaintată de către mine, conform procedurilor regulamentare.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În baza articolului 95 din Regulamentul Parlamentului alineatul (3), mă obligă să aduc la cunoștință deputaților cererea în plen, ca ulterior să fie trimisă imediat spre examinare Comisiei juridice, numiri și imunități.

Vă dau citire la cele mai importante elemente din solicitarea venită din partea Procurorului General.

„Sesizare cu privire la ridicarea imunității parlamentare pentru reținere, arestare, percheziție și trimitere în judecată pe cauză penală a deputatului în Parlamentul Republicii Moldova domnul Vladimir Filat.

Potrivit materialelor cauzei penale, în perioada anilor 2010-2013 Vladimir Filat exercită funcția de Prim-ministru al Republicii Moldova. Fiind astfel persoană cu funcție de demnitate publică, a extorcat și a primit de la directorul Dufremol Ilan Shor mijloace financiare, bunuri și servicii ce nu i se cuvin pentru sine și alte persoane în sumă totală de peste 60 de milioane de dolari SUA pentru a facilita încetarea contractelor... controalelor inițiale la Dufremol de către organele de stat abilitate cu funcții de control, pentru a organiza numirea lui Ilan Shor în calitate de consul onorific al Republicii Moldova în Federația Rusă, pentru a sigura adoptarea de către Guvernul Republicii Moldova a unei hotărâri prin care să permită comercializarea produselor petroliere în regim duty-free, adică pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale, precum și contrar acesteia.

În perioada anilor 2013-2014 Vladimir Filat, urmărind scopul primirii ilegale a banilor, serviciilor, a altor bunuri și avantaje pentru sine și alte persoane, susținând că are influență asupra persoanelor publice și cu demnitate publică din cadrul Guvernului Republicii Moldova și altor instituții publice, a pretins și a primit de la Ilan Shor, personal și prin mijlocitor, bani, servicii și alte bunuri sau avantaje în sumă totală de peste 190 de milioane de dolari SUA.

Respectivele bunuri și foloase au fost pretinse și primite de către Vladimir Filat pentru a determina persoanele publice și cu demnitate publică să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcțiilor deținute, și anume: să adopte acte normative și decizii necesare asigurării emisiei suplimentare de acțiuni Banca de Economii fără participarea statului, fapt ce a generat diminuarea pachetului de acțiuni al statului din capitalul social al Băncii de Economii pînă la 33,3% plus o

acțiune și preluarea controlului asupra Consiliului de administrare al Băncii de Economii de către Ilan Shor.

Astfel, Vladimir Filat, exercitând influența promisă asupra persoanelor publice și cu demnitate publică din cadrul Guvernului Republicii Moldova și altor instituții publice, ar fi asigurat desemnarea lui Ilan Shor în funcția de președinte al Consiliului Băncii de Economii, ultimul obținând posibilități reale de influențare a activității și deciziilor instituției financiare respective, fapt ce i-a permis să acorde pentru Vladimir Filat bani, servicii, alte bunuri și avantaje în valoarea menționată mai sus.

De notat suplimentar că rezultatul percheziției efectuate în cadrul urmăririi penale în cauza penală pornită prin faptul spălării banilor comise de către persoanele care gestionau activitatea Companiei „Caravita” au fost depistate probe materiale care demonstrează afilierea acestor persoane cu deputatul Vladimir Filat.

În acest context, este de menționat faptul expedierii respectivei cauze penale în instanța de judecată spre examinare în fond în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției.”

În continuare, sînt date mai multe informații ca motivație juridică, trimiteri la articole. Dați-mi voie, doar foarte pe scurt, oricum această cerere va fi multiplicată și expedită, repartizată tuturor.

„Ținînd cont de gravitatea faptelor cercetate, există bănuiala rezonabilă de a presupune că Vladimir Filat, făcînd uz de imunitatea parlamentară deținută, va întreprinde acțiuni de împiedicare a procesului de administrare a probelor prin influențarea martorilor, distrugerea sau tănuirea probelor materiale relevante cazului sau sustragerea cu rea voință de a se prezenta la organul de urmărire penală.

Totodată, se constată și prezența altor temeuri de drept pentru aplicarea măsurilor procesuale de constrîngere prevăzute de Codul de procedură penală, și anume declarațiile martorilor care ar fi preîntîmpinați de răspunderea penală pentru denunț calomnios și declarații mincinoase au indicat direct că anume Vladimir Filat a comis infracțiunile respective.

Analizînd cele expuse mai sus în coraport cu rezonanța socială sporită a faptelor investigate și necesitatea asigurării unei urmăririi penale complete, obiective și în termene rezonabile, acționînd în temeiul prevederilor articolului 9 alineatul (2) și articolului 52 alineatul (1) punctul 21 din Codul de procedură penală, articolelor 9 și 10 din Legea nr.39 despre statutul deputatului în Parlament, Procuratura Generală solicită inițierea imediată și desfășurarea urgentă a procedurii de examinare a prezentei sesizări de către Parlamentul Republicii Moldova, ridicarea imunității parlamentare și încuviințarea prealabilă pentru reținere, arestare, percheziție și trimitere în judecată pe cauză penală a deputatului în Parlamentul Republicii Moldova domnul Vladimir Filat.

Subsemnat Corneliu Gurin.”

Solicitarea respectivă o să fie multiplicată și repartizată tuturor.

În continuare, în baza articolului 95 din Regulamentul Parlamentului, solicit Comisiei juridice, numiri și imunități căreia îi trimit materialele, să vă convocați și să examinați acest subiect.

Până atunci, la revenire... după o pauză de 30 de minute.

Doamnă Raisa Apolschii,

Vă rog frumos.

Doamna Raisa Apolschii:

Eu am să rog Comisia juridică, numiri și imunități în câteva minute să se ridice în sala 508, la etajul 5. Și am să-l invit și pe domnul Filat la ședința comisiei. Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Da, vă rog frumos, peste 30 de minute revenim.

Vă mulțumesc.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Andrian Candu:

Putem să începem. A fost anunțat la 14.20 reînceperea ședinței plenare.

Dați-mi voie să vă fac un anunț. Inițial Comisia juridică, numiri și imunități a examinat demersul Procuraturii Generale și a luat o decizie, și a elaborat și un raport care a fost expediat în adresa Biroului permanent. Potrivit prevederilor regulamentare ale articolului 95 și 96 din Regulamentul Parlamentului, Biroul permanent convocat în ședință a examinat subiectul respectiv și a luat decizia, cu votul majorității, ca subiectul legat de încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Vladimir Filat să fie introdus cu prioritate pentru ordinea de zi de astăzi și examinat în ședință de plen.

La fel, Biroul permanent face propunerea plenului prin vot ca votarea pe acest subiect, și anume fiind vorba de proiectul Hotărârii nr.386, despre care vorbim, cel de încuviințare a ridicării... și raportul comisiei 2214, votul în plen ulterior să fie exprimat prin vot deschis.

Vreau să vă readuc aminte că potrivit Regulamentului Parlamentului, articolele 95 și 96 și toate celelalte prevăzute în capitolul V „Procedura de ridicare a imunității parlamentare” prevăd vot secret cu formarea comisiei, așa cum stipulează Regulamentul.

La acest subiect din partea fracțiunilor parlamentare, vă rog frumos cu privire la introducerea pe ordinea de zi în mod prioritar... propunerea, de fapt, a Biroului permanent, vă rog frumos câte o opinie din partea fracțiunilor.

Vă rog frumos, domnule Dodon.

Domnul Igor Dodon:

Domnule Președinte,

Eu am ... Noi am insistat, de fapt, și la Biroul permanent al Parlamentului, și insistăm încă o dată în plen asupra la trei subiecte:

Unu. Să fie discutat subiectul astăzi în plenul Parlamentului și nu peste o săptămână, cum au propus unii colegi de la PLDM.

Doi. Noi insistăm ca discuțiile să fie deschise, publice. Dacă Procurorul General consideră că unele nume nu trebuie să fie date în contextul anchetei, poate să nu le dea, dar discuțiile trebuie să fie publice cu transmisiune on-line atât în direct la televiziunea publică, cât și nemijlocit în scuarul Parlamentului.

Și trei. Noi insistăm și rugăm să fim susținuți ca votarea să fie deschisă și nominal. Ar fi bine oamenii să vadă cine este „pentru”, cine este „împotriva”. Pentru că acuși se vor mai înțelege între ei și a obține mai puțin de 51 de mandate... 51 de voturi pentru ridicarea imunității. Aceasta este propunerea noastră din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc frumos.

Din partea Frațiunii Partidului Democrat, dacă sînt.

Domnule Lupu,

Vă rog frumos.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Potrivit poziției exprimate prin vot la ședința Biroului permanent care s-a încheiat nu demult, Frațiunea Partidului Democrat susține cele trei momente, despre ele am vorbit și la ședința Biroului permanent.

Reiterez poziția noastră.

Prima. Da, noi suntem de acord și susținem includerea examinării acestui subiect astăzi.

Doi. Ședința să fie deschisă.

Și trei. Votul să fie deschis.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc frumos.

Domnule Vladimir Voronin,

Vă rog frumos, din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor.

Domnul Vladimir Voronin:

Noi am vorbit în prima ședință că noi sîntem Parlamentul Republicii Moldova – organul suprem legislativ conform Constituției în republică

parlamentară. Și eu rog pe toți colegii să nu facem show din ordinea de zi, din legile care se adoptă, din problemele care se hotărăsc și să nu ne grăbim să primim ordine și medalii pentru aceasta, inclusiv susținerea alegătorilor. Nu așa se face, nu așa se procedează. Nu cu acest sens, în aceste scopuri noi sîntem aleși de poporul Republicii Moldova în Parlament, să facem regulă în țară și apoi pe urmă să umblăm și să căutăm autoritatea și să ne facem publicitate.

Noi o să votăm. Mai mult decît atît, aceasta este propunerea noastră. Noi dimpotrivă așteptăm și următoarea persoană care să fie supusă la vot privind scoaterea imunității.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnul Vladimir Voronin:

Și nu trebuie nominal. Votăm toți așa cum trebuie. Se vede, cine vrea să urmărească lasă să urmărească cine a ridicat mîna, cine n-a ridicat.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Voronin:

Nici o problemă.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Deliu,

Sînteți singur, dacă nu greșesc, din partea Frațiunii Partidului Liberal Democrat, vă expuneți, vă rog frumos.

Domnul Tudor Deliu:

Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova nu este gata să se pronunțe asupra subiectelor invocate, dar în temeiul articolului 102 din Regulamentul Parlamentului alineatul (6) cere pauză pe 30 de minute. Solicită.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos ...

O să ne exprimăm sigur în privința acestei propuneri.

Domnule Mihai Ghimpu,

Vă rog frumos, din partea Frațiunii Partidului Liberal cu privire la opinia și propunerea Biroului permanent.

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu doar cetățenii Republicii Moldova cunosc că a fost furat miliardul, o lume întreagă. Și acum a venit ziua cînd „ori, ori”, cum se spune, ori se demonstrează că este vinovat, ori demonstrează că nu este vinovat.

De aceea, cred că Frațiunea Partidului Liberal nu poate fi împotriva ca legea să funcționeze și ce ține de organele de drept, și ce ține de domnul Filat. Să-i oferim posibilitatea să demonstreze că nu are nici o vină în ceea ce s-a întâmplat la BEM.

Mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Potrivit articolului 102, într-adevăr, fiecare fracțiune parlamentară poate solicita pauză în ședință în plen cu durata de până la 30 de minute. Luând în considerare pauzele care au fost făcute până în prezent, consider o astfel de solicitare abuzivă, dar vă las la latitudinea plenului prin vot să decidă acordarea pauzei de 30 de minute.

Cine este pentru acordarea pauzei de 30 de minute, vă rog frumos să vă exprimați prin vot.

Nu este nimeni „pentru”.

Domnule Deliu,

În procedură de vot nu se oferă cuvântul. *(Domnul Deliu vorbește din sală.)*

În continuare ...*(Domnul Deliu vorbește din sală.)*

Domnule Ghimpu,

Vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Eu i-aș da dreptate colegului Deliu, în cazul în care fracțiunea este în Parlament. Frațiunea nu este în Parlament și atunci ce fel de pauză?

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Unde-i fracțiunea? Unde-i?

Domnul Andrian Candu:

Prin vot Parlamentul, prin plen a decis neacordarea pauzei.

În continuare se propune la vot introducerea pe ordinea de zi a subiectului înregistrat cu nr.386 din 15 octombrie 2015, proiectul de Hotărâre privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Vladimir Filat și a raportului Comisiei juridice, numiri și imunități.

Cine este pentru introducerea acestuia pe ordinea de zi, vă rog frumos să vă expuneți prin vot.

Vă rog frumos, numărătorii să-mi dea rezultatele pe sectoare pentru stenogramă.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1. – 27.

Sectorul nr.2 – 38.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.3,

Luînd în considerare că nu este numărătorul, vă rog frumos ...

Domnule Carp,

Vă rog frumos.

Domnul Lilian Carp:

– 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 79 de voturi a fost introdus pe ordinea de zi proiectul de Hotărîre și raportul Comisiei juridice, numiri și imunități privind subiectul încuviințării ridicării imunității parlamentare.

În continuare, dați-mi voie să vă aduc la cunoștință procedura de dezbatere a acestui subiect. Potrivit articolului 97 din Regulamentul Parlamentului, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități prezintă raportul comisiei pe marginea examinării cererii Procurorului General.

Ulterior, Procurorul General va motiva cererea de ridicare a imunității deputatului și va răspunde la întrebările deputaților, după care va fi ascultat deputatul în privința căruia a fost înaintată cererea de ridicare a imunității și el va răspunde la întrebări.

Ulterior, înainte de vot se acordă, potrivit Regulamentului, deputaților luările de cuvînt. Luînd în considerare prevederile Regulamentului, invit doamna Raisa Apolschii să dea citire raportului și să prezinte raportul în plen și proiectul de hotărîre.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Parlament,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat cererea Procurorului General al Republicii Moldova, adresată Parlamentului, cu privire la ridicarea imunității parlamentare deputatului Vladimir Filat.

Potrivit articolului 70 alineatul (3) din Constituția Republicii Moldova, deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea Parlamentului, după ascultarea sa.

Conform procedurii legale prevăzute de articolul 10 alineatul (2) din Legea despre statutul deputatului în Parlament, cererea la reținere, arest, percheziție sau trimitere în judecată penală ori contravențională este adresată Președintelui Parlamentului de către Procurorul General.

Președintele Parlamentului aduce la cunoștință deputaților în ședința publică, în cel mult 7 zile de la parvenirea acesteia, și o trimite, de îndată, spre examinare Comisiei juridice, numiri și imunități care, în cel mult 15 zile, va constata existența unor motive temeinice pentru aprobarea cererii. Hotărîrea comisiei este adoptată prin votul secret a cel puțin jumătate plus 1 din membrii ei.

Procurorul General va depune în comisie toate documentele pe care aceasta le solicită. În caz de refuz, comisia va face apel în Parlament. Raportul comisiei este supus examinării și aprobării în Parlament imediat, în cel mult 7 zile de la prezentarea acestuia.

Conform demersului Procurorului General și solicitării mai multor deputați din Parlament în vederea asigurării integrității probelor pe dosar și luînd act de importanța deosebită a subiectului fraudei din sistemul financiar-bancar, s-a decis convocarea de îndată a ședinței Comisiei juridice, numiri și imunități în vederea examinării acestei cereri.

Procurorul General a informat Parlamentul că la data de 13 octombrie 2015 a fost intentată urmărirea penală în temeiul bănuielii rezonabile privind comiterea de către Vladimir Filat a infracțiunilor prevăzute de articolul 324 alineatul (3) literele a), b) și articolul 326 alineatul (3) litera a) din Codul penal al Republicii Moldova. Materialele și informația se anexează.

Procurorul General a solicitat ridicarea imunității parlamentare și încuviințarea pentru reținere, arestare, percheziție și trimitere în judecată penală a deputatului Vladimir Filat. Deputatul Vladimir Filat, în privința căruia se solicită ridicarea imunității, a fost invitat la ședința comisiei în vederea expunerii poziției sale pe marginea demersului Procurorului General, dar nu s-a prezentat.

Analizînd cadrul juridic în vigoare, precum și jurisprudența consacrată, inclusiv la nivel internațional, cu privire la problematica imunității parlamentare, este necesar de subliniat următoarele: conform articolului 9 alineatul (1) din Legea despre statutul deputatului în Parlament, imunitatea parlamentară are drept scop protejarea deputatului în Parlament împotriva urmărilor judiciare și garantarea libertății lui de gîndire și de acțiune.

Prin Hotărîrea Curții Constituționale nr.2 din 20 ianuarie 2015 au fost interpretate mai multe articole ale Constituției, inclusiv articolul 70 din Constituție, ce se referă la imunitatea parlamentară. Curtea Constituțională a constatat că efectul inviolabilității parlamentare asupra urmării procedurilor penale este temporar, dar în același timp structurile parlamentare nu pot interveni, din principiu, asupra cursului justiției așa cum este el.

Examinînd cererea de ridicare a imunității parlamentare, acestea trebuie să evalueze doar dacă inviolabilitatea în calitatea sa de întrerupere temporară a procedurii de justiție trebuie ridicată pe loc sau dacă nu este cumva preferabil să se aștepte pînă la expirarea mandatului de parlamentar.

Astfel, Parlamentul doar poate suspenda cursul justiției fără a interveni sau a participa la aceasta.

În condițiile articolului 70 alineatul (3) din Constituție, inviolabilitatea parlamentară în Republica Moldova asigură deputaților o protecție împotriva

urmăririlor judiciare pentru fapte care nu au legătură cu funcția parlamentară. Totuși exigențele preeminenței dreptului impun ca imunitatea parlamentară să nu poată funcționa decît prin raportare la legitimitatea scopurilor vizate, și anume: păstrarea integrității Parlamentului și protejarea opoziției.

Avînd în vedere rațiunea sa de extindere inutilă și fără spirit critic a imunității parlamentare la problematici care nu au nimic în comun cu funcția publică respectivă, nu face decît să afecteze gradul de încredere al publicului în însuși sistemul democrației parlamentare.

Cu cît conduita de „a acoperi” este mai îndepărtată de sarcinile funcției publice respective, cu atît trebuie justificată de o manieră mai solidă autorizarea aplicării beneficiului imunității și, prin extensie, devine imperioasă justificarea refuzului de a ridica imunitatea parlamentară. Atunci, cînd imunitatea operează într-o așa manieră, încît persoanele sînt protejate de acțiunea tribunalelor penale, atunci trebuie stabilită, clar și convingător, motivația refuzului de ridicare a imunității.

În urma dezbaterilor și votării secrete, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul a 8 deputați „pentru” și 3 „contra”, a acceptat cererea Procurorului General de ridicare a imunității deputatului Vladimir Filat și remite Biroului permanent, deja la moment a remis Biroului permanent examinarea și includerea în ordinea de zi a ședinței plenare.

Și, cu permisiunea dumneavoastră, o să dau citire proiectului de hotărîre privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare deputatului în Parlament Vladimir Filat.

„În temeiul articolului 70 alineatul (3) din Constituție, articolelor 95 și 96 din Regulamentul Parlamentului, articolului 10 din Legea despre statutul deputatului în Parlament,

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Articolul 1. – Se acceptă cererea Procurorului General cu privire la ridicarea imunității parlamentare a deputatului în Parlament Vladimir Filat.

Articolul 2. – Se încuviințează ridicarea imunității parlamentare pentru reținere, arestare, percheziție și trimitere în judecată penală a deputatului în Parlament domnului Vladimir Filat.

Articolul 3. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.”

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Cine are întrebări la adresa raportorului?

Vă rog frumos, accesînd butoanele, microfoanele.

Nu există întrebări.

Vă mulțumim frumos.

Dacă nu sînt întrebări, mă adresez domnului Corneliu Gurin, Procuror General al Republicii Moldova, să vină la tribuna principală.

Potrivit articolului 97 alineatul (4), sînteți invitat să motivați cererea de ridicare a imunității deputatului și să răspundeți la întrebările deputaților, dacă vor fi din sală.

Vă rugăm frumos.

Domnul Corneliu Gurin:

Mulțumesc.

Distins Parlament,

Am prezentat probe pe care noi le considerăm convingătoare în cadrul ședinței Comisiei juridice. Eu, personal, știu ce muncă au făcut procurorii atît în cadrul investigațiilor extinse pe dosarul BEM, cît și în acest dosar, care este conectat cu respectiva investigație.

Ne așteaptă multă muncă înainte. Adevărul cred că abia începe să iasă la iveală. Chiar și zilele trecute a fost trimis un dosar în instanță care, de asemenea, confirmă anumite fapte ce vor fi investigate în cadrul investigației pentru care am venit astăzi aici.

Vreau să vă solicit ca împreună să ne asumăm răspunderea pentru acțiunile de astăzi. Noi sîntem responsabili de ceea ce facem și încă o dată reamintesc că un vot negativ ne va bloca, ne va suspenda ancheta pe acest episod sau, mai bine zis, pe această pistă pe care o considerăm importantă. Și ceea ce vă spun nu este pentru a vă influența sau pentru a vă presa, a vă face responsabili de ceea ce urmează.

Noi avem nevoie de sprijin să înaintăm în această anchetă și eu am încredere în colegii mei. Am văzut ce muncă au făcut pînă acum, în ce condiții complicate ca dotare și ca presiune au activat. Cred că atunci cînd vom finaliza acest dosar, vom avea cu toții motive de mîndrie sau de satisfacție că a fost aflat adevărul în acest caz extrem de complicat.

Procurorii nu sînt instanță de judecată. Noi nu dăm verdicte, noi nu condamnăm pe nimeni. Pentru asta există judecători. Noi respectăm prezumpția de nevinovăție a fiecărui cetățean și dacă venim să cerem ridicarea imunității, o facem pentru a putea continua ancheta, nu pentru că am demonstrat deja vinovăția. Vinovăția sau nevinovăția persoanei se dovedește în fața instanței de judecată.

Stimați deputați,

Vă rog să avizați pozitiv ridicarea imunității deputatului Vladimir Filat. Iar angajamentul meu ca șef al instituției Procuraturii este că voi face tot ce este posibil ca cetățenii să afle adevărul despre ceea ce s-a întîmplat la BEM, învinuții să fie trimiși în instanță, iar o cît mai mare parte a prejudiciului să fie recuperat.

Aceasta am avut a spune în motivarea suplimentară. Sînt la dispoziția dumneavoastră pentru întrebări. Iarăși, cu permisiunea dumneavoastră, dacă anumite lucruri îmi scapă la acest moment sau nu voi putea răspunde, o să rog să i se acorde cuvîntul colegului procuror care conduce grupul de anchetă pe cazul respectiv.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Înainte de a începe sesiunea de întrebări-răspunsuri, dați-mi voie să vă readuc aminte: pentru o disciplină mai bună voi porni cronometrul. Formularea întrebării – 2 minute. Două întrebări de deputat la adresa Procurorului General.

Vă rog frumos.

Domnul Dodon Igor, primul.

Poftiți.

Domnul Igor Dodon:

Da, vă mulțumesc, domnule Președinte.

Eu am două întrebări. De fapt, prima întrebare.

Domnule Procuror,

Partidul Socialiștilor, Frațiunea Socialiștilor, cât și mai mulți cetățeni ai Republicii Moldova cer demisia dumneavoastră de onoare din funcția de Procuror General. Vreau să comentați acest lucru și să-mi răspundeți: sînteți gata să plecați din funcția de Procuror General și dacă da, atunci cînd, ca să nu revenim la această votare în Parlament?

Și a doua întrebare. În audierile care au fost la Comisia juridică ați spus sau reprezentanții dumneavoastră care duc dosarul au spus că sînt implicați și alți deputați în Parlamentul Republicii Moldova. Întrebarea este: cînd o să veniți cu solicitarea de ridicare a imunității altor deputați, inclusiv foști Prim-miniștri ș.a.m.d.? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Poftiți.

Vă rog frumos.

Domnul Corneliu Gurin:

Încep cu a doua întrebare. Cu siguranță, nu o să vă dau acum nici nume, nici dată, nici oră. Un pic altceva s-a spus în ședința comisiei, că au fost date depoziții de către anumiți colegi, să spunem așa.

În cazul că vom ajunge la etapa cînd trebuie să fie ridicată imunitatea altui deputat sau, eventual, altor demnitari nu vom ezita să o facem. Și de aici trec la a doua întrebare. Dacă mi-aș da demisia, cine ar face-o? Conform Constituției și conform legii, doar Procurorul General o poate face.

Demisia mea se cere încă de la numire. Dacă unii nu știu, eu am fost demis aproape imediat după numire, tot ilegal. Nu vreau să ne întoarcem la acea istorie pe care eu o consider urîță, nu vreau să aduc cuiva aminte. Și să nu credeți cumva că este vreo răzbunare din partea mea, eu am depășit etapa respectivă.

Dar eu mai degrabă mă întred de ce se cere această demisie tocmai în etapa cînd sîntem în investigații. Noi sîntem în investigații serioase, extinse din martie. (*Rumoare, rîsete în sală.*)

Eu sînt gata să plec oricînd, am spus-o atunci cînd am prezentat cererea de ridicare a imunității. Sînt gata să plec oricînd, dar mi-am asumat și un mandat de

reformă și chiar îmi doresc să-mi realizez datoria pe acest dosar care este deosebit de important.

Domnul Andrian Candu:

Doar pentru completare.

Vă rog frumos, domnule Dodon.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Procuror,

Noi conștientizăm faptul că demisia dumneavoastră acum ar fi un obstacol în continuarea investigațiilor, noi înțelegem acest lucru, însă cred că ar fi corect ca dumneavoastră să spuneți că, uite, în decurs de o anumită perioadă transmitem dosarul, unde, în judecată și după aceea sînt gata să plec, pentru că mi-am făcut munca.

Și ați spus de depoziții... cineva a spus că au fost date careva detalii de unii deputați. Puteți să confirmați cine și ce depoziții a depus sau deocamdată este un secret?

Domnul Corneliu Gurin:

Deocamdată este prematur să facem acest lucru. Eu cred că cine are ochi vede, cine are minte pricepe.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Doamnă Maria Ciobanu,

Vă rog frumos.

Poftiți. Prima întrebare.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule Gurin, slugă devotată a lui Plahotniuc,

Scenariul pe care îl puneți astăzi în implementare, de fapt, este o demonstrație concludentă că statul Republica Moldova este unul captiv. Spuneți-mi, vă rog, în afară de milioanele pe care le-ați inventat într-o hîrtoagă semnată ori mărturie semnată de unul care trebuia demult să stea la dubă, spuneți-mi, vă rog, unde sînt celelalte milioane din miliard? Și atunci o să vă cred cît de cît că dumneavoastră nu sînteți într-atît implicat pe cît se crede în societatea noastră moldovenească.

Noi toți credem că dumneavoastră faceți parte dintr-o o echipă care, practic, și dumneavoastră în frunte, mă bucur că nu am votat pentru dumneavoastră că mi-ar fi fost mai rușine... Astăzi mi-e rușine că stați acolo, la tribuna centrală, și eu sînt deputat.

Locul dumneavoastră e la pușcărie împreună cu stăpînul dumneavoastră și atunci o să fie o demonstrație că am scăpat din captivitate statul Republica Moldova. *(Aplauze în sală.)*

Domnul Corneliu Gurin:

Mulțumesc pentru întrebare.

Sigur că ea are mai mult un caracter politic. Eu am spus-o în Comisia juridică: noi ținem judecători, procurori, avocați, alte persoane pentru 200 de euro îi ținem închiși cîte jumătate de an la etapa anchetei. Că au fost 250 de milioane, așa cum se invocă, că au fost 2 milioane sau că au fost 100 de mii mai puțin este important pentru însăși calificarea infracțiunii.

Însă sumele sînt exorbitante. Probele, la această etapă, demonstrează anumite cheltuieli și demonstrează beneficii care depășesc sumele respective. Și în ceea ce urmează trebuie să ducem pînă la capăt ancheta pe, inclusiv, firmele respective sau mai bine zis firmele deschise în diferite jurisdicții pe care au fost transferați sau prin care au trecut respectivii bani, inclusiv formele de conexiune. Și eu cred că suma poate și crește.

Nu vom reuși să demonstrăm 250 de milioane vor fi mai puțin, aceasta cred că la etapa respectivă mai puțin contează. Noi ne dorim să găsim și alți beneficiari, noi ne dorim să găsim banii. Noi sîntem siguri că această fraudă nu s-a produs doar cu participarea unui singur om sau a unui singur demnitar.

Iar referitor la faptul ați votat sau nu, eu cred că v-ați reamintit dacă ați votat sau nu, pentru că inițial ați spus că votați.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Doamnă Maria Ciobanu,

Vă rog frumos, a doua întrebare sau precizare.

Doamna Maria Ciobanu:

Cui am spus că votez... eu am văzut CV-ul dumneavoastră în care ați admis falsuri și mi-am dat seama că dumneavoastră nu sînteți, nu aveți integritatea morală necesară pentru a fi Procuror General, dar aceasta e altă problemă.

Spuneți-mi, vă rog, de ce dumneavoastră nu ați venit astăzi, în primul rînd, să vă dați demisia, dumneavoastră care ne-ați spus nouă că cunoșteți foarte bine cum se fură cu sacul. Dumneavoastră erați obligat, în virtutea competențelor de serviciu, să nu permiteți furatul cu sacul. Deci astăzi v-a dat dezlegare Plahotniuc să veniți, dar mai înainte nu v-a dat dezlegare?

Domnul Corneliu Gurin:

Mulțumesc și pentru această întrebare.

Din... cred că nu prea observați ce declar eu și nu țineți minte chiar bine ce spun eu și ce spuneți dumneavoastră, pentru că atunci cînd am prezentat informația despre ce s-a întîmplat la BEM, iarăși, în luna, în primăvara... chiar în vara acestui

an și dacă tot încercați să îmi puneți acest sac în cârcă, eu am spus că banca s-a transformat într-o gaură, că unii au îndrăznit să fure cu sacul, e vorba de câțiva șefi de filiale care intrau și puneau în sac. Eu am explicat lucrurile acestea nu o singură dată.

Dosarele respective sînt în judecată, persoanele respective au fost arestate și o parte din ele chiar au recuperat respectivele resurse. Așa că, încetați cu manipulările despre sacul respectiv.

La demisie am comentat deja.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Deliu,

Vă rog frumos.

Prima întrebare.

Domnul Tudor Deliu:

Da. Mulțumesc.

Domnule Procuror General,

În temeiul articolului 124 din Constituție, Procuratura este cea care apără drepturile și libertățile cetățenilor. Cum credeți dumneavoastră, prin acțiunile pe care le-ați făcut personal astăzi, nu ați încălcat dreptul nimănui, încălcînd procedurile regulamentare de ridicare a imunității deputatului, mă refer la articolul 95 din Regulamentul Parlamentului și, respectiv, la prevederile Legii despre statutul deputatului care, practic, repetă aceleași proceduri de ridicare a imunității.

Vă rog să-mi spuneți ce mi-ați spus în coridor. Vă rog mult.

Domnul Corneliu Gurin:

Aduceți-mi aminte ce...

Domnul Tudor Deliu:

Pe hol.

Domnul Corneliu Gurin:

Aduceți-mi aminte ce v-am... Aaa, da, ce v-am spus...

Domnul Tudor Deliu:

Ați recunoscut pe hol...

Domnul Corneliu Gurin:

Dumnezeu să ne judece pentru asemenea încălcări...

Domnul Tudor Deliu:

Nu, nu, nu ați recunoscut că ați încălcat, dar ați spus: dar sînt încălcări și mai grave. Spuneți, vă rog, aici, să vă audă plenul Parlamentului.

Domnul Corneliu Gurin:

Da, eu vă repet, domnule Deliu, eu, slavă Domnului, am memorie. Eu am spus că Dumnezeu să ne judece pentru această încălcare pe care au comis-o și să-i pedepsească pe acei care au comis încălcări mai mari. Nu este o încălcare chiar în sensul care o spuneți dumneavoastră. Eu cunosc prevederile regulamentare.

Eu, de exemplu, am opinia că ele se aplică mai puțin la procedurile procesual penale, dar ele sînt și formal au fost respectate. Eu nu singur mi-am oferit cuvîntul și eu am spus, eu nu am rupt cordoanele să sar aici, pe tribună.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, domnule Deliu, aveți a doua întrebare sau precizare?

Domnul Corneliu Gurin:

Mai citiți-mi lecție despre ...

Domnul Tudor Deliu:

Nu citesc lecție, am o a doua întrebare care reiese din răspunsul dumneavoastră „m-am străduit să le respectăm”. Un Procuror General trebuie să se străduie să respecte sau trebuie să respecte legea? Vă rog.

Domnul Corneliu Gurin:

Ceea ce trebuie să facă un Procuror General este scris în Constituție, în lege, colegii noștri sînt cei care trebuie să-mi aprecieze activitatea, instanțele de judecată, dacă am intentat eventual dosare penale care nu sînt legal intentate, trebuie să emită respectivele decizii. Cei care nu sînt de acord cu deciziile mele trebuie să le conteste. Nu veți găsi un procuror în Republica Moldova care să spună că i-am dat indicații ilegale pe dosar. Eu vreau să-l văd pe cel care va veni și va spune acest lucru.

Constituția spune ce trebuie să facă Procuratura. De foarte mult timp se spune despre faptul că Procuratura trebuie să se concentreze pe anchetele penale, noi nu sîntem niște paznici la tot ce se întîmplă, începînd cu cărbuni, drumuri, electricitate ș.a.m.d., noi trebuie să lucrăm atunci cînd se comite o infracțiune.

Nu ne impunem atribuții care ne sînt improprii, nu mai reușesc procurorii. Avem 600 de procurori, avem o grămadă de funcții vacante, procurori salarizați cu 5 mii de lei, nu reușesc ei să se ocupe de ceea ce vreți dumneavoastră, să meargă în fiecare sat, să ridice fiecare problemă care se întîmplă într-un cartier, sau un gard, sau un copac căzut ș.a.m.d.

Despre ceea ce s-a întrebat.

Domnul Andrian Candu:

Da, vă mulțumesc frumos.

Domnule Deliu,

Aveți o precizare?

Domnul Tudor Deliu:

Am o precizare. Eu am vrut să mă conving că dumneavoastră, totuși, încercați, dar nu respectați legea. Și nu ați răspuns la întrebare, ci ați încercat să fugiți la ea, ducându-vă cu totul în alt domeniu.

Mulțumesc mult.

Domnul Corneliu Gurin:

Dacă am încălcat, eu sînt gata să răspund, eu am făcut-o cu maximă responsabilitate. Eu nu fug nici de un cuvînt pe care l-am spus sau nici de o cerere pe care am semnat-o.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnul Corneliu Gurin:

Spre deosebire de alții.

Domnul Andrian Candu:

Mi se pare că nu mai sînt întrebări la adresa Procurorului General.

Domnule Țurcan Vladimir,

Poftim.

Vă rog frumos prima întrebare.

Domnul Vladimir Țurcan:

Da. Vă mulțumesc.

În primul rînd, o mică precizare, domnule Procuror. Demisia dumneavoastră nu este obstacol, deoarece acel care va fi numit Procuror General interimar el va prelungi mai departe deci toate ...

Domnul Corneliu Gurin:

Au fost interpretări la capitolul respectiv, nu se admite.

Domnul Vladimir Țurcan:

... activitățile acestea. Asta e una la mîină. Dar întrebarea. Spuneți, vă rog, totuși, deci din acel miliard, despre care toți vorbesc, furat, dumneavoastră, astăzi, puteți să confirmați ferm că depozitiile lui Shor sînt legate și suma aceea care este numită aici 250 de milioane de dolari este legată în mod direct cu acest furt sau nu?

Domnul Corneliu Gurin:

N-o să vă confirm legătura directă, pentru că acest lucru urmează a fi probat, mai ales pe anumite etape cînd respectivul denunțator nu deținea funcția care îi permitea să gestioneze respectiva instituție financiară. Dar, și dacă ați observat, solicitarea a fost, de fapt, de ridicare a imunității pe infracțiune de corupție și

conexă corupție. Deja toate celelalte fire urmează a fi depănate și nu excludem și altceva, și spălări de bani și multe altele care se întâmplă acolo.

Domnul Andrian Candu:

A doua întrebare, vă rog frumos, sau precizare.

Domnul Vladimir Țurcan:

Da, da. Mersi mult.

Eu anume din aceste considerente, pentru ca să fie o claritate pentru toți, că în acest caz noi vorbim nu despre faptul că gata, în sfârșit măcar 250 de milioane de dolari noi am găsit urmele, nu. Deci totuna ceea ce ține de acest miliard ...

Domnul Corneliu Gurin:

Cu siguranță.

Domnul Vladimir Țurcan:

... ancheta trebuie să fie dusă pînă la sfârșit, deoarece aceste 250 de milioane, reieșind chiar și din depozitiile lui Shor, nu sînt direct legate cu acest furt.

Domnul Corneliu Gurin:

O parte sînt.

Domnul Vladimir Țurcan:

A doua întrebare, dacă se poate. Deci în aceste depozitii sînt numite numele a unor demnitari, inclusiv de la Președinție, deci însuși Shor, deja s-a spus despre unii colegi ai noștri care sînt astăzi deocamdată deputați. Deci, da, dumneavoastră acum nu puteți să spuneți concret cînd anume o să veniți, dar dosarele penale în privința acestor persoane deja sînt pornite sau nu?

Domnul Corneliu Gurin:

Depinde la cine vă referiți. Deocamdată există patru dosare mari, să le spunem așa: fraudă de la BEM, fraudă de la Banca Socială, dosarul pe investigații extinse în care au fost audiați foarte multe persoane și mai urmează să fie audiate. Din aceste dosare transpar diferite elemente. Pentru tactica anchetei și a urmăririi unele din ele se disjung, unele din ele deja au fost diferite în instanța de judecată. Elementele care au apărut în aceste depozitii, în acest denunț trezesc interes pe un anumit aspect, cel puțin despre care, probabil, că îl invocați, dar la etapa aceasta nu avem o urmărire penală pornită și nu avem o persoană care să aibă calitate procesuală în acest dosar. Însă ele trebuie coroborate cu alte declarații și cu elementele legate de gestionarea respectivei situații. Eu nu exclud că vor mai apărea demnitari, inclusiv despre care ați spus.

Domnul Andrian Candu:

Precizare doar. Aveți un minut la dispoziție.

Domnul Vladimir Țurcan:

Doar o mică precizare. Pentru ca în viitor, când dosarul va fi remis în instanța de judecată, să nu apară întrebări ce țin de admisibilitatea probelor, vă atrag atenția că procesul-verbal de interogare este întocmit pe data de 13, dar Shor notează că a depus pe data de 12.

Domnul Corneliu Gurin:

Așa și este. Așa și este. El a depus ...

Domnul Vladimir Țurcan:

Nu poate fi depunerea mai înainte decât procesul-verbal ...

Domnul Corneliu Gurin:

Nu, nu.

Domnul Vladimir Țurcan:

... uitați-vă atent.

Domnul Corneliu Gurin:

Vă spun cum este. Vă explic, dacă vreți detalii. (*Rumoare în sală.*) Vă explic cum a fost. O poate confirma procurorul. A fost depus autodenunțul, după aceasta a fost interogat suplimentar cu prevenit de răspundere ș.a.m.d. Autodenunțul a fost înregistrat pe data de 12. (*Domnul Vladimir Țurcan vorbește din sală.*) Nu, nu, încurcați ...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Bolea,

Vă rog frumos, prima întrebare.

Domnul Vasile Bolea:

Domnule Procuror General,

Deci învinuirile care se aduc domnului Filat sînt învinuiri de corupție pasivă și trafic de influență în urma autodenunțului domnului Shor. O întrebare: în cazul respectiv, domnul Shor, eu ca să înțeleg, este martorul principal, da, în acest dosar? Și o întrebare: el va fi subiect al programului privind protecția martorilor, da sau nu?

Domnul Corneliu Gurin:

Dacă era deja luată decizia nu vă spuneam și dacă nu este luată tot n-o să vă spun, asta și presupune protecția martorilor. Ilan Shor colaborează cu anchetatorii,

el a prezentat mai multe documente care cred că ne luau luni de zile, poate chiar ani să le obținem prin comisii rogatorii sau prin alte modalități și astfel s-ar fi târăgănat în continuare ancheta, dar nu înseamnă că el nu este culpabil. El va fi trimis în judecată și va răspunde pentru ceea ce a făcut.

Da, într-adevăr, există, își capătă un anumit statut la această etapă, dar referitor la aspectele legate de protecție o să revenim suplimentar, inclusiv trebuie și persoana respectivă să depună o asemenea solicitare.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Bolea,

Mai aveți precizări? Nu.

Vă mulțumim frumos.

Domnule Țap,

Vă rog frumos, prima întrebare.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Domnule Procuror General,

În luna mai în sala aceasta au avut loc audieri asupra subiectului vizat și dumneavoastră inclusiv ați vorbit despre faptul că în linii mari totul este clar ce s-a întâmplat. Întrebarea, precizarea, de ce în lunile următoare, iunie, iulie, atunci când plenul Parlamentului a lucrat, dumneavoastră nu ați venit să solicitați ridicarea imunității pentru a întreprinde măsurile ce se impun?

Domnul Corneliu Gurin:

Pentru că ...

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Într-adevăr s-a lucrat și s-a lucrat destul de mult în aceste luni, și în iulie, și în august, și mai ales în luna septembrie, dar am venit acum pentru că acum am acumulat probele necesare, pînă acum s-a lucrat la acumularea lor. Unii dintre acei care au dat depoziții au fost audiați de mai multe ori, au dat diferite informații și acum s-a ajuns la situația când depozițiile lor se confirmă într-un mod sau altul, sînt mai complete.

Plus la aceasta, au mai fost întreprinse anumite măsuri cu caracter operativ, deci anumite măsuri de documentare, care, iarăși, au necesitat un anumit timp.

În perioada de după iulie, doriți, poate fi și o tactică a anchetei, dar solicitarea de ridicare a imunității nu a fost formulată, inclusiv pentru faptul că Parlamentul nu era în ședință și nu aveam siguranța că se va întâmpla într-un timp foarte scurt.

Domnul Andrian Candu:

Precizare sau a doua întrebare, domnul Țap.

Domnul Iurie Țap:

Mai întâi precizare. Cu regret, felul cum s-a întâmplat astăzi, faptul cum au fost documentat și faptul că nu s-a procedat la timp, denotă că este o comandă și aceasta este partea proastă, pentru că dreptate trebuie să facem. Acesta este sensul statului, doar nu justiție selectivă.

Și a doua întrebare. Domnul Țurcan a precizat dacă suma invocată de 250 de milioane este parte a sumei de la Banca de Economii ș.a.m.d. Din răspuns a ieșit la iveală că nu chiar, hai să zic așa.

Și întrebarea mea este: în esență, Procuratura Generală se preocupă de însăși cazul respectiv, aveți bănuiți? Pentru că din ceea ce iese la iveală, tocmai vine să confirme că, de fapt, este o răfuială, a achitare de conturi.

Domnul Corneliu Gurin:

Mulțumesc.

Mai repet încă odată. Avem 4 dosare mari. Tot Consiliul de administrație al Băncii de Economii și tot Consiliul de administrație al Băncii Sociale au statut de învinuiți pe dosarele respective.

Mai sînt încă 3 persoane învinuite din rîndul unor funcționari de rang mediu. E vorba de dosarul pe investigație extinsă. E vorba de funcționari publici, care au activat în diferite funcții în autoritățile publice și care au avut tangență cu gestionarea, inclusiv cu aspectele legate de emisia suplimentară, refuzul de emisie suplimentară ș.a.m.d.

Eu am spus că nu putem spune că toate aceste sume se referă direct la ceea ce s-a întâmplat la Banca de Economii. Dacă ne referim doar la ultimele elemente ale Băncii de Economii, ce s-a întâmplat în perioada 2014.

Dar dacă revenim înapoi și ne aducem aminte că din Banca de Economii s-au sustras resurse mai mult timp, atunci am putea ajunge și la faptul că și în perioada 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 pînă s-a ... (*Rumoare în sală.*) 2014 a fost finalul, a fost apogeul. Și 2009, și 2005, și 2001, și 1994.

Eu v-am prezentat odată sau v-am spus. Sînt vreo 7 hotărîri ale Parlamentului. De asta și am zis că ea a fost folosită ca un buzunar de rezervă și lucrul acesta cred că-i bine că s-a terminat la acest moment, nu trebuia să se întîmple cu asemenea situație.

Dar efectiv a fost preluată în 2013 de către respectiva persoană. De aceea am zis că nu toată suma poate fi pusă pe situația 2013–2014. De unde a avut pînă la aceasta bani? Este o întrebare care tot, probabil, va trebui s-o elucidăm.

Domnul Andrian Candu:

A doua întrebare, domnul Deliu.

Precizare, domnul Țap. Cer scuze, precizare, domnul Țap.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Doar precizare. Este, de fapt, important, domnule Procuror General și stimați colegi, așa cum ați spus aici, să le spunem lucrurilor pe nume și să nu facem această legătură, să încercăm să plasăm accentul pe problema Băncii de Economii, pentru a distrage atenția, așa cum și-o doresc unii. Să spunem lucrurilor pe nume. Aceasta ar fi cel mai important.

În rest, o să fim cu ochii și pe activitatea Procuraturii Generale și pe toți acei... pentru că trebuie, pînă la urmă, să facem dreptate.

Domnul Corneliu Gurin:

Mulțumesc. De acord.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc.

Domnule Ghimpu,

Vă rog frumos, prima întrebare.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnule Procuror General,

În documentele pe care le-ați prezentat dumneavoastră figurează 39 de mii 500 de euro – conturi de plată a serviciilor hoteliere, 331 de mii – facturi și impozite de achitare a călătoriilor avia, extrase din cont de card bancar, de care s-au folosit rudele lui Vladimir Filat în sumă de peste 400 de mii de euro, invoce-uri, confirmări de plată și tabele de evidență contabilă, Banca de Economii, Banca Socială, „Unibank”, offshore-uri în sumă de 101 milioane 886 de mii.

(Voce nedeslușită din sală.)

Deci, reiese că acești bani au fost transmiși de domnul Shor domnului Filat Vladimir. Da?

Întrebarea mea este: da câți au rămas la Shor?

Domnul Corneliu Gurin:

Încă odată, mă scuzați.

Domnul Mihai Ghimpu:

Câți bani... dumnealui aici demonstrează că a dat 101 milioane 886 de mii 749. Câți bani au rămas la Shor? *(Rumoare în sală.)*

Iată lumea întreabă: unde mai sînt bani? Vă întreb: dacă a dat 101 milioane, câți au rămas la Shor?

Că atunci cînd dai așa de mulți, înseamnă că ai mulți. Nu? Câți au rămas la el?

Și cînd el va purta răspundere pentru faptul că a dat, că a dat.

Domnul Corneliu Gurin:

De acord.

Domnul Mihai Ghimpu:

De unde a luat și cum i-a dat?

Mulțumesc.

Domnul Corneliu Gurin:

Deci, nu cred că putem aduna așa cum ați adunat dumneavoastră exact suma respectivă și unde-s încă un leu sau un dolar, sau un euro mai mult. Sumele la această etapă sînt estimative. Ele trebuie demonstrate și prin expertize, și prin verificări indirecte, și prin multe alte probe, nu doar depoziții de martori.

Eu cred că a rămas și la el cîte ceva. Dar trebuie să mai ținem cont de faptul că a făcut autodenunț pe cauza respectivă, pe articolul 325 va beneficia de un altfel de tratament. Însă asta nu înseamnă că nu va fi atras la răspundere pentru alte componente de infracțiune, inclusiv pentru gestionarea frauduloasă a băncii.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, domnul Ghimpu, a doua întrebare sau precizare.

Domnul Mihai Ghimpu:

În general, domnule procuror, eu sper că o să vină ziua în care o să ne spuneți precis cîți au rămas. Așa încît să vedem care și cît a luat și unde mai sînt, ca să ajungem la miliard sau la suma sustrasă de la BEM.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Poftim?

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

În continuare, domnul Cobzac, vă rog frumos.

Domnul Grigore Cobzac:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Procuror General,

Am și eu o întrebare, care, de fapt, așa, cam este paralelă cu cea a domnului Ghimpu.

Spuneți, vă rog, la ziua de astăzi dumneavoastră aveți acceptul domnului Shor să colaboreze și să depună mărturie contra deputatului Vlad Filat și altora, da?

Dar acceptul dumnealui să întoarcă bani, logic ar fi de început de la cel mai principal. Or, scopul anchetei este să întoarcă banii.

Dumneavoastră l-ați discutat, l-ați abordat în colaborarea aceasta? A acceptat el să întoarcă ceva bani sau nu a acceptat? Sau s-a rezumat numai la depozițiile, colaborarea s-a rezumat numai la depozițiile pe care noi astăzi le avem aici, în Parlament?

Domnul Corneliu Gurin:

Domnule deputat,

Noi nu colaborăm cu acei, mai ales, care au un statut de învinuit pe dosar în sensul: dați-ne oleacă sau dați-ne și nouă, sau spuneți unde sînt celelalte.

Tot ce are pe el înregistrat în Republica Moldova a fost pus sub sechestru. Noi urmează să depănăm celelalte elemente, inclusiv ieșirile în afară, inclusiv pentru asta, sperăm pe asistența externă și pe partenerii cei care ne promet să ne ajute. Nu doar Kroll, pentru că noi am făcut demersuri prin alte instituții, iar avansarea în anchetă ne va ajuta la acest lucru.

Eu am spus-o și vara, este ceea ce este astăzi, înregistrat oficial, i s-a aplicat sechestru. Sumele nu sînt foarte... din păcate, sumele nu sînt foarte mari. Și nu vom negocia: dați-ne oleacă sau... Trebuie să întoarcă tot prejudiciul care-i va fi demonstrat.

Domnul Grigore Cobzac:

Eu insist pe întrebarea mea. Întrebarea mea a fost cu totul alta. Că el aici are înregistrat, eu știu, o mașină și o casă, este clar. Eu am întrebat dacă este acceptul dumnealui să colaboreze în întoarcerea miliardului sau, eu știu, cît acolo sau nu?

Domnul Corneliu Gurin:

Domnule deputat,

Respectivul cetățean a făcut declarații că a dat sumele respective. Deci ce să întoarcă? El trebuie... cum să le întoarcă? Încă odată de undeva să le ia și să le întoarcă? Ori să le ceară de la acei, cui i le-a dat?

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Cobzac,

Aveți a doua întrebare?

Nu. Vă mulțumim.

Nu mai sînt întrebări la etapa aceasta.

Mulțumim frumos domnului Procuror General.

În continuare, potrivit procedurii, cuvînt se oferă domnului deputat Vladimir Filat pentru a veni cu clarificările pe care le consideră dumnealui, inclusiv pentru a răspunde la întrebări, dacă vor fi în sală.

Vă rugăm frumos.

Domnul Vladimir Filat:

Stimați deputați,

Am așa un ușor sentiment de-déjà vu. Și anume sentimentul ăsta a precedat decizia Curții Constituționale din 22 aprilie, zi importantă pentru unii, da, 22 aprilie 2013, cînd, după negocieri fulminante de formare a majorității parlamentare, negocieri inclusiv la sediul PD, cînd în fața presei am ieșit și am spus: gata, țara are majoritate, țara are Guvern ca noaptea... că la noi în țara aceasta

așa se întâmplă: ori noaptea pe furiș, ori, așa, dimineața tare, când încă nu s-a trezit nimeni, se ia decizii importante.

S-a luat o decizie și spuneam atunci că nu trebuie să fie privită ca fiind împotriva mea, a fost o decizie care a creat un precedent foarte periculos, care va fi urmată și în continuare, a fost urmată de multe decizii ale acestei așa-numite Curți Constituționale în frunte cu, cred că cel mai popular, nu popular, cel mai prezent personaj politic pe toate ecranele din țară, mă refer la președintele Curții Constituționale.

Și vorbeam că va urma, pentru că fostul coleg, domnul Lupu, spunea că se așteaptă o decizie, iarăși, istorică care vizează scoaterea neutralității ș.a.m.d. și urmează și nu doar aceasta. Ei, astăzi vreau să vă spun că trăiesc acest sentiment de déjà-vu, pentru că mai avem încă un precedent instituit în țara noastră.

Aici se vorbește despre drepturi, despre libertăți și tot așa mai departe. Spuneți-mi, vă rog frumos, da de când în țara noastră denunțul unui nu știu de care servește temei, în primul rând, de viteză, atîta hărnicie este, s-a discutat, s-a semnat și s-a venit cu așa viteză fără, cel puțin, că acum eu trebuie să fac clarificări aici, da, fără, cel puțin, eu să fac cunoștință și deputații să ia cunoștință nu de demersul Procurorului, căci drept s-a spus aici că nu poate să vină cu învinuiri, vine cu demers.

Și, apropo, în procedură legală, cu demers care nu trebuie să fie citit de la tribuna centrală, dar trebuie să fie transmis celui care prezidează, finului.

Și mai este un lucru foarte important asupra căruia a atras atenția domnul Țurcan. Într-un proces penal probele nu trebuie să fie plimbate așa prin târg, pentru că aceasta servește, spre exemplu, pentru apărare ulterior motiv pe unele de a le scoate din proces. Și eu vreau să vă spun că justiție este nu doar în Republica Moldova, justiția se face și în afara Republicii Moldova. Aceasta, așa, ca și constatare generală.

Uitați-vă atent pe toată procedura și pe tot acest demers și aici vreau să trag linie, deschid o paranteză și o închid foarte rapid, dacă voi considerați că aduceți pe altarul bunăstării Republicii Moldova jertfă, atunci o să accept să fiu eu jertfă, dar am să vă spun pentru ce mai târziu oleacă.

Uitați-vă cum se mișcă lucrurile la noi, spuneam despre libertățile cetățenești, despre drepturi, valori și așa cum se discută la noi, dar în cazul aceasta ca și procedură, inclusiv normă scrisă clară în lege că votul este secret, aici, în Parlament, să fie public. Întrebarea: pentru ce? O să vă răspund tot eu. Pentru că este un scenariu bine regizat.

Și cu aducerea în fața Parlamentului. Eu accept că acei prezenți în sală nici nu știu de scenariu, pentru că au fost folosiți în toată această perioadă și cred că în perioada următoare o să vedeți cu ce scop, ca să mai fie făcut un pas, pentru ca domnul Voronin să vină să vorbească aici despre ridicarea imunității, pentru ca nu briefing și nu comunicat de presă, așa cum am discutat în alianță, domnule Ghimpu, că la domnul Lupu nu mă mai adresez, că nu contează, domnul de pe Cantemir, el știe despre ce este vorba și în subsol la PD, și în ogradă la PD, că aici

era discuția cum își dă demisia Procurorul General: prin briefing sau prin comunicat de presă?

Dimineață m-am întâlnit cu acel care am zis că nu contează și l-am întrebat: eu ce să le spun colegilor mei de fracțiune, cum procedăm astăzi, așa cum ne-am înțeles ieri. Eu doar nu am întrebat: veniți să scoateți imunitatea deputatului Filat sau nu? Am întrebat cum procedăm, pentru că solicitările oamenilor, încă o dată, nu sînt înguste.

Astăzi se termină această etapă, dar problemele țării și problemele cu care se confruntă oamenii rămîn. Și acei care consideră că prin... hai să vă spun, mizeria care se face astăzi rezolvă problemele oamenilor, greșiți amarnic și răspunderea va fi totală.

„Borsetka”, televiziuni, procuraturi, CNA, Curți Constituționale și multe, multe alte lucruri pe care le folosiți nu o să mai ajute, nu o să mai ajute. Majorități cumpărate, șantajate prin toate consiliile raionale și acum cu... am crescut. Eu nu știu ce ați crescut, ați distrus.

Eu îmi asum în deplinătate și îmi cer scuze, în primul rînd, de la părinții mei și de la familia mea, și de la cetățenii Republicii Moldova pentru că am fost complice în toată această perioadă.

Pentru că am vorbit despre... iarăși, hai să mai facem un pas înapoi, hai să mai tolerăm, hai să mai vedem. Important să fac eu un pas înapoi sau noi să facem un pas înapoi ca țara să meargă înainte, să avem Acord de asociere, să avem liberalizarea regimului de vize și avem Acord de asociere, liberalizarea regimului de vize și avem stat care nu are instituții, sînt mult mai slabe decît au fost cînd am preluat noi aceste instituții în cadrul unei dictaturi a unei persoane, dar a unei persoane cel puțin politice, nu vă fac compliment, și care a mers și a obținut mandat în fața cetățenilor, dar nu a unei persoane pe care ați născut-o și ați crescut-o, domnule Voronin, dumneavoastră personal. Iar noi i-am oferit posibilitatea să conducă tot în țara aceasta.

Eu nu vreau acum să merg mai departe cu multe detalii, eu, cel puțin, să știți că o să scriu, dacă nu o să pot să vorbesc. Spuneam într-un interviu mai devreme că în momentul în care o să vorbesc o să sară în aer tot sistemul acesta politic din Republica Moldova și poate a venit timpul să sară, naibii, odată în aer și să construim ceva sănătos, funcțional, nu cinic și fățarnic despre valori patriotice, mari adunări naționale și târguri pe la spate pentru funcții, inclusiv târg pentru acest scenariu ticălos de astăzi și mă refer la acei care luptă pentru neam, pentru țară și care, în rezultat, încă o dată, sînteți, eu nu știu, șantajați și voi sau nu mai știu cine sînteți, poate chiar și cumpărați cu tot cu pantaloni, dar aceasta este cu totul altă istorie.

Eu doar vreau ca domnul Gurin să-și aducă aminte cum a fost el numit Procuror General și ce a precedat acea numire, cu toate că mi-a fost coleg de universitate, pentru anumite calități îl respect, dar v-o spun eu în cunoștință de cauză, deciziile nu se iau la Procuratura Generală, deciziile nu se iau la CNA, nu se iau în instanțele de judecată, nu la CCA, nu pe Tighina 32 la Partidul Democrat, deciziile se iau pe strada Cantemir sau la Nobil Club și pot să vă spun încă cum, cu

dosare clasificate, acest dosar merge așa, dosarul... eu o să vă spun, o să vedeți, acesta pe data respectivă se închide, acesta pe data respectivă se suspendă, atunci... Așa se face justiția în Republica Moldova și nu doar.

Acum vizavi de acest așa-numit denunț. Este un tovarăș acolo în spate Iaralov Serioja îi spune, care, cel puțin, mă bucur, este în această sală, știe că a participat, practic, la toate discuțiile și la toate târgurile făcute și îmi cer... păi, iată, eu recunosc încă o chestie că am participat, pentru că așa, iarăși, țară, popor, inclusiv discuții cu Guvern minoritar și cum să guvernăm și multe alte lucruri, inclusiv cu idei de salvare a băncilor, de concesionare a Aeroportului.

Și, apropo, eu vreau să văd viteză și în concesionarea Aeroportului, că acestea sînt prețuri plătite pentru ca cineva să vină să facă un denunț care eu vă spun acum, știți cum, viața bate filmul, viața bate filmul.

Sumele acestea aruncate așa, sute de milioane de euro. Eu nu știu dacă cineva înțelege ce înseamnă 250 de milioane de euro. Și din sumele totale cum 250 de milioane puteau să fie îndreptate în scheme de acestea foarte interesant desenate. Eu nici nu m-am uitat pe ele, că se vor ocupa avocații și sper că se vor ocupa cu acces la tot ce înseamnă oferirea posibilității de apărare. Dar ideea era alta.

Cu același succes, domnule Voronin, pot să facă denunț și pe dumneavoastră și cu avioane, și cu cadouri, și cu mese cam o dată pe săptămână, mă refer la Shor. Poate să facă și pe altul, dar știți de ce nu o să facă, pentru că pînă cînd nu o să i se spună nu o să facă.

Deci pe data de 12 – denunț, pe data de 13 – totul e gata, împachetat. Întrebarea mea este simplă: dar de ce nu am fost chemat eu ca cetățean al Republicii Moldova, că aici nu e nevoie de imunitate, domnule Gurin, să mi se pună, cel puțin, întrebări, fără ca să mi se arate probele? Să mă întrebe una, două, trei, să-mi dea calitate de martor. Unde ați mai întîlnit asemenea viteză? Unde ați mai întîlnit în justiția Republicii Moldova atîta viteză decît acolo unde este interes? Să se preia un business, să distrugă o persoană sau să distrugă instituții sau oameni mai mulți luați împreună.

Of, eu aș putea să mai spun multe, dar o să las foarte liniștit să pun pe hîrtie, ca să fie bine structurat și foarte, și foarte accesibil pentru cetățeni.

Vorbeam de jertfă, da? Scuzată să-mi fie, poate, această asociere. Însă imediat din această clipă, eu vreau să vă spun, ca și cetățean al Republicii Moldova, calitatea asta nu poate să mi-o ia nimeni, nici măcar Procuratura ș.a.m.d., dar eu ca cetățean al Republicii Moldova și chem fiecare cetățean al acestei țări să nu mai recunoască această Procuratură condusă politic, acest așa-numit Centru Național anti-PLDM astăzi, mâine o să fie anti-Partidul Comuniștilor și el deja este anti-Partidul Socialiștilor și va fi anti tot ce înseamnă împotriva interesului pe care îl reprezintă ei.

Această justiție controlată, cu decizia instanțelor de judecată luate înainte ca procesul să înceapă, anii se negociază înainte ca să înceapă procesul: cam cîți ani acolo? Așa, acolo uslovno, așa, poselenie, așa этот наш, туда, сюда ș.a.m.d. Și vă rog frumos să nu faceți fețe că nu-i așa.

Eu de acum înainte am calea mea, dar eu pe cei care rămîneți în Parlament și mă adresez, în primul rînd, la colegii mei, reveniți la ceea ce am fost la început. S-a terminat perioada compromisurilor. Eu nu știu, acuși cred că show cu arestările ș.a.m.d. va urma, totul e OK, dar nu cumva să mergeți pe alt scenariu. Iată stă în spate salvatorul națiunii – tovarășul Leancă, care a fost scos din partid și murat așa ca variantă de rezervă, ca în cazul în care Filat incomod se duce, se duc din PLDM acolo, vin acuși europeni eventual prieteni, de ce nu de la Berlin, cum se întîmplă cînd are nevoie, și haideți să salvăm Uniunea Europeană sau vectorul european.

Oameni buni,

Salvați țara, salvați-vă pe voi!

Ce se va întîmpla astăzi, iată este, încă o dată, și Iaralov aici este și ...

Costea,

Mă scuzi, dar așa te numește lumea în țară „Borsetka”. De o perioadă lungă de timp i-am spus cum o să se întîmple. Eu am să dau ce scrii tu la aceste chestii. Și asta denotă încă o dată că voi nu sînteți doar așa cum sînteți, voi sînteți mincinoși și, în același rînd, ticăloși, pe la spate. (*Aplauze.*)

Am fost împotriva alegerilor anticipate și astăzi încă sînt împotriva alegerilor anticipate. Dar eu vreau să vă spun că ei pregătesc alegerile anticipate și nu pentru cei care le cer, domnule Dodon. Și, în mod special, mă adresez la cei din Piața Marii Adunării Naționale, Platforma DA, care nu știu de ce eu sînt responsabil de orice reacție și orice ... Deci nu Plahotniuc e ... ce a făcut el cu această țară și fiecare om din această țară știe ce reprezintă el. Dar dacă cineva spune de rău sau dacă cineva ... eu sînt vinovat. Deci nu el a făcut rău, dar eu sînt vinovat că nu asigur ca cineva să nu spună un cuvînt de rău de el.

Nu pentru voi sînt pregătite aceste alegeri, pentru totul alt exercițiu. În acest sens, să nu mizați pe minciunile iarăși și pe gogonele, așa cum am asistat și la adunarea generală a Alianței ieri seara. Și ați văzut ce unitari eram noi, ce porneam noi să facem regulă, așa-i domnule Ghimpu, să ne implicăm aici, să facem totul cum trebuie.

Peste 600 de dosare, domnule Ghimpu, are nepotul matale Primar general și administrația Primăriei la Procuratură. Cînd o să înceapă să buhnească ele Dumnezeu știe, dar cu certitudine o să buhnească atunci cînd seara o să vi se spună că împreună o să fericiți poporul moldovenesc. (*Aplauze.*)

Acum mai departe. Dacă se va ajunge la alegeri anticipate, faceți regulă înainte de asta, faceți regulă în ceea ce înseamnă așa-numita presă moldovenească. Și în sensul acesta fac apel și la jurnaliști, care cu atîta demnitate se numesc a fi jurnaliști, dar, de fapt, sînt killeri morali. Noi pentru o palmă dată cuiva putem pune la pușcărie, dar pentru că se distruge soarta omului cu atacuri la persoană, cu calificări ș.a.m.d., familii întregi, libertatea e în expresie. Și mai cu seamă într-o perspectivă electorală poate să influențeze dramatic viitorul nu pentru un an sau doi, poate să influențeze în continuare dramatic viitorul acestei țări.

Faceți regulă în ceea ce ține de finanțarea nu doar în alegeri, dar și după, că în alegeri încă se poate de cîștigat, dar după care ... Despre banii care se scrie aici și mulți, mulți alții se folosesc foarte bine în a cumpăra partide, deputați, ș.a.m.d.

Prietenii știu de ce spun eu lucrul acesta și dumneavoastră știți de ce spun eu lucrul acesta.

Alegători, domnule Președinte, consilieri, primari ș. a. m. d. Dar dacă nu se dau cumpărați doar cu bani, este Procuratura Generală, drum, gard, o semnătură pusă, abuz de putere, neglijență. Vrei să întrerupem dosarul, soluția fermecată: scrie cerere în Partidul Democrat și ești liber. Vreau să vă spun că eu cerere în Partidul Democrat nu scriu. Și eu ceea ce vreau (*aplauze*) și spun lucrul acesta, domnule Diacov, cu durere, că am fost cu matale atunci când am construit acest partid la început, dar unde a ajuns partidul nu-i ceea ce ai vrut matale, nu-i ceea ce am făcut noi. Și asta îmi pare rău. (*Aplauze.*)

Și vreau să vă mai spun încă ceva, nu lăsați milioanele acestea care se învîrt, întîi miliarde, pe urmă milioane, acuși ceva o să mai apară trilioane, să acopere restul problemelor. Eu vă rog și pe voi, și pe voi, și pe voi, și pe toți, societatea civilă, pe cei din Piață, clarificați-vă pînă la urmă cîte miliarde s-au furat din "Moldtelecom", cîte sute de milioane pe „Metalferos” se fac, cîte milioane se pun pe seama oamenilor pe tarife la gaz, la energia electrică și atunci o să aveți și un răspuns de ce trăim așa de prost în țara asta. Nu pe fițuica asta.

Eu vă spun ... sînt OK, durerea mea vine din altă direcție: că aici Păpușarul a mai reușit să mai facă un joc și foarte curînd o să înțelegeți pentru ce face jocul acesta. Și o să mai aveți un răspuns de unde se iau bani și se întîmplă anumite procese și anumite lucruri în această țară.

Eu, în încheiere, ca să nu vă plictisesc. Desigur, nu este ușor, desigur ... ei, cum să vă spun ... desigur, mie îmi pare rău de ceea ce urmează să se întîmple ca involuție pentru o perioadă scurtă de timp în țară, dar sînt absolut sigur că asta pînă la urmă va face curățenia necesară pentru ca să ajungem la evoluție.

Eu, să știți că indiferent unde nu mă voi afla, îmi voi continua activitatea și o să vedeți că va fi una prodigioasă.

Partidul Liberal Democrat din Moldova, începînd cu ziua de astăzi, va fi condus de către domnul Streleț și vă rog frumos încă o dată, să fiți luptători.

Domnule Voronin,

Știți cum este o vorbă foarte bună: rîde cel care rîde la urmă.

Jertfa următoare, de fapt, matale ești jertfă de cînd ai făcut cunoștință cu dînsul, pur și simplu nu înțelegi. (*Aplauze.*) Îi faci jocul și, din păcate, foarte mulți comuniști și de aici, și din țară, săracii, nici nu știu.

Mie îmi place așa sarcasmul acesta, dar ar fi cazul să ne mai aducem aminte și de alte lucruri: cum un fecior de președinte cu cîte 80 de milioane prin carduri bancare, parfumuri și nu știu ce mai cumpăra, păduri de sute de hectare și multe alte lucruri, dar acestea le trecem cu vederea, că-i omenește. Pentru cineva e omenește.

De acord. În încheiere chiar, ziua de astăzi va trece, de mîine viața continuă. Și încă o dată, stimați colegi, aveți grijă de ceea ce urmează să faceți în perioada viitoare și aveți grijă de Republica Moldova.

Vă mulțumesc frumos. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Aș vrea să întreb deputații care au fost vizați cu dreptul la replică și, în mod special, domnul Diacov, domnul Lupu, domnul Voronin, domnul Constantin Botnari, domnul Mihai Ghimpu și domnul Dodon.

Vă rog frumos, domnul Dodon,

Poftiți.

Domnul Igor Dodon:

Eu nu am fost vizat, dar eu vreau, înainte de a se pune la vot, să-mi permiteți să vorbesc de la tribuna centrală, conform procedurii.

Domnul Andrian Candu:

Conform procedurii, sînt luările de cuvînt, înscrierile la luările de cuvînt. Pe moment sînt înscrieri la luări de cuvînt din partea domnului Pistrinciuc și din partea domnului Dodon. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Deliu,

E de procedură?

Da, vă rog frumos, domnul Deliu.

Domnul Tudor Deliu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Avînd în vedere că ceea ce se petrece astăzi este o farsă, Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova nu dorește să participe la acest act de injustiție.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Domnule Pistrinciuc,

Mai luați cuvîntul?

Nu. Vă mulțumim frumos.

Domnule Dodon,

Poftiți.

Da, vă rog frumos, domnul Vladimir Voronin.

Domnul Voronin,

Vă rog frumos, microfonul.

Vă rog frumos, conectați microfonul domnului Voronin.

Domnul Vladimir Voronin:

Da, e bine. Ne-a murdărit pe toți din cap pînă-n picioare cu aiureli, ca întotdeauna, și a fugit fără să răspundă la întrebări.

Mai mult ca atît, dimineață, prima ședință, după discursurile noastre, ale conducătorilor fracțiunilor, partidelor, el personal a spus că își dă demisia de bună

voie ș.a.m.d. Acum a luat și a fugit, și a vorbit prostii despre toți, dar cel mai important ce noi am vrut să întrebăm: totuși, el bani a luat?

Cum a spus Procurorul General: nu contează – 250 de milioane, 100 de milioane, 50 de milioane. Unica ce vreau eu să subliniez și ce aș putea accepta din tot acest discurs al lui Filat, că în sfârșit am înțeles toți. Și foarte bine că televiziunile, mai multe posturi, au transmis în direct acest discurs al lui, că au înțeles cine a fost acel care se numea Filat și era așa de tare mulți ani de zile.

Mai mult ca atât și ultima, el n-a răspuns la întrebarea: ce-a făcut el pe 7 aprilie 2009? De unde s-a pornit toată chestia asta care noi o avem astăzi în țară și cu ce scop ei atunci au făcut lovitură de stat, ca să vină la putere? Pentru a fura aceste miliarde?

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc frumos.

Domnule Dodon,

Aveți la dispoziție 7 minute din partea Frațiunii.

Domnul Igor Dodon:

Da, eu vă mulțumesc.

Păcat că a plecat PLDM-ul, dar eu Vladimir Vasilevici el e ... sau Gheorghevici, cum e el? (*Gălăgie în sală.*)

Nu l-ați botezat? Eu tot nu l-am botezat. Vasilevici, da?

Domnule Filat,

Dar, noi toți știm lucrurile acestea pe care le spuneți dumneavoastră și noi vorbim despre aceasta vreo 3–4 ani, 5 ani vorbim. Vorbim că se fură, vorbim despre aceea că... cine să ia deciziile, vorbim despre aceea, eu v-am spus, cum ne-au cumpărat deputații, acum recent, cum ne-au cumpărat consilierii raionali ș.a.m.d.

Dar întrebarea mea este foarte simplă: domnule Filat, dar de ce ați tăcut pînă acum? Dar de ce ați tăcut pînă acum? Dacă sînteți așa mare erou ș.a.m.d., ce ați așteptat?

Ați putut să vorbiți despre aceasta și jumătate de an în urmă, și un an în urmă, și doi ani în urmă. Și în 2013, cînd ați ieșit la tribună și ați spus că rupeți Acordul de Alianță și nu știu ce. De ce ați tăcut?

A, ați vrut să vă mai înfruptați oleacă de undeva? Știați că cineva trebuie să fure Banca de Economii, să mai luați niște miliarde? De ce ați tăcut despre... ați avut șanse. Dumneavoastră ați luptat cu noi, spunînd că socialiștii îs mîna Moscovei, cu fantome ș.a.m.d.

Dar răul, de fapt, e în altă parte. Ați luptat cu noi, cu societatea. Dar problema este în altceva, domnule Filat. Problema este cum ați început-o dumneavoastră, cum ați venit la guvernare, prin lovitură de stat, prin 7 aprilie, prin arderea clădirii Parlamentului și a Președinției. Problema este acolo, de acolo se începe.

Cel care a venit prin revoluție cu probleme, el altfel nu poate să plece, el așa o să plece. Noi astăzi, socialiștii, vom vota ridicarea imunității, așa cum vom vota ridicarea imunității orișicărui. Și de la noi, dacă cineva o să fie vinovat, noi o să votăm pentru ridicarea imunității.

Am declarat la începutul acestei ședințe că noi, opoziția, cetățenii cer demisia și cer pușcărie pentru hoți. De aceea noi vom vota demisia, vom vota ridicarea imunității, vom vota ca să fie puși la pușcărie cei care au furat miliardele.

Noi de câteva săptămîni, acum e o lună, protestăm în fața Parlamentului. Azi sînt 3 săptămîni. Eu vreau să le mulțumesc oamenilor care sînt în fața Parlamentului acum. Vreau să le mulțumesc celor care au protestat. Eu v-am promis că prin proteste se pot obține rezultate. Și haideți să fim sinceri, protestele noastre dau primele rezultate. Însă aceasta nu înseamnă, categoric nu înseamnă că aici s-a terminat totul.

Astăzi s-a făcut un pas important. Trebuie să spunem foarte clar că sub drapelul integrării europene în ultimii 6 ani s-a furat în Republica Moldova. Și aceasta este evident, avem și probe, depuse de Procuror, pe care, apropo, tot Alianța pentru Integrare Europeană l-a votat.

Astăzi declarăm clar: AIE nu mai există. Integrarea europeană în Republica Moldova s-a falimentat. Dar aceasta nu înseamnă că s-a finalizat lupta noastră politică. Trebuie să ne clarificăm cu ceilalți care au furat. Trebuie să vedem ce facem mai departe cu Procurorul, cu SIS-ul, cu CNA-ul ș.a.m.d.

Noi insistăm în continuare pe demisia Președintelui, Primului-ministru, altor funcționari. Alegerile anticipate sînt unica soluție, vreți să recunoașteți sau nu. Aceasta cer oamenii și eu sînt ferm convins că noi vom obține acest lucru.

Și la sfîrșit, doar un lucru: „Jos Alianța”. Alianța de astăzi este jos.
(Aplauze.)

Mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

În continuare, se oferă cuvînt domnului Reidman.

Vă rog frumos. Din partea Frațiunii 7 minute aveți la dispoziție.

Domnul Oleg Reidman:

Eu cred că mai puțin.

Уважаемые господа депутаты,

Мы сегодня здесь обсуждаем простой – будем так говорить, – значимый конечно, но простой и рутинный вопрос. Пришел Генпрокурор, предъявил материалы. Считаю мы эти материалы достаточными для того, чтобы принять решение, или недостаточными для того, чтобы принять решение?

Мы здесь не меряемся ростом, кто больше страдает или кто больше страдал, кто больше принес на алтарь отечества, сейчас не об этом речь.

Кстати говоря, господин Филат, который стоял на этой трибуне, это очень хорошая демагогическая речь. Но мы сегодня не задаем вопросов, почему он молчал.

Точно так же, как мы не задаем вопросов, почему вы голосовали и кинули им спасательный круг 16 марта, господа социалисты, и никакие социалисты не говорили 4-5 лет, пока коммунисты ходили по улицам в дожди и в снег, их не было тогда. Их было 3 человека, вот там сидело и спасались этим голосованием, давая им повод – про социалистов – давая им повод собраться в эту стаю. (*Rumoare în sală.*)

Нельзя, господа депутаты, забывать свои собственные действия. Я вас не перебивал, господин Боля.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos liniște. Nu întrerupeți. După aceea o să aveți dreptul la replică.

Vă rog frumos.

Domnul Oleg Reidman:

Нельзя забывать свои собственные действия. Анализ политический, анализ экономический, анализ социальный, который проводили постоянно коммунисты, говорил о том, что мы придем к такому положению дел.

В 12-м году мы говорили про Банка де Экономий и о катастрофическом падении его капитала и указывали, как это могло быть совершено, в 12-м году. Никто не хотел нас слушать, в том числе никто не хотел нас поддерживать из так называемых социалистов.

Поэтому сегодня речь идет о простой рутинной процедуре. Никто не обвиняет сегодня, пока по крайнем мере, обвинительное заключение не применяется, никто не обвиняет депутата. У депутата есть... по отношению к этому депутату есть основания привлечь его к расследованию. Там дальше господин Гурин и его команда будут решать, если господин Гурин еще сохранится в должности к этому времени.

Уважаемые господа депутаты,

Мы должны сегодня решить вопрос о том, что в стране нашей людей неприкосновенных, если есть к тому основание, не существует, и все несут ответственность в равной степени перед законом, перед народом.

А превращать это в чью-то победу... Это все – наше общее поражение, что бывший Премьер-министр подозревается в таких делах. Это поражение, ничья это не победа. И мы сегодня должны из этого выйти с честью и с достоинством.

Спасибо. (*Aplauze în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Domnule Dodon,

A fost vizată și Frațiunea Partidului Socialiștilor.

Vă rog frumos, o scurtă replică, potrivit Regulamentului. Nu mai mult de două minute.

Vă rog frumos.

Domnul Igor Dodon:

Da. Я скажу на русском. Я думаю, что в показаниях Филата появится информация, откуда Рейдман получает указания – наверное, тоже из Кантемира. И когда приватизировали Банка де Экономий, как руководитель комиссии, Олег Моисеевич... Там тоже нужно разобраться.

И то, что касается правительства Габурича. Если вы так были уверены, что страна идет неправильным направлением, надо было в январе и в феврале не поддерживать Габурича, а сделать с социалистами общий фронт против олигархов, и тогда люди бы поняли.

Я понимаю, что вы осознаете факт, что мы идем на досрочные парламентские выборы, и пытаетесь уже делать какую-то избирательную кампанию. Но я еще раз обращаюсь к вам, товарищи коммунисты, господа коммунисты, к большинству из вас: сейчас страна нуждается в консолидации левых сил. Если вы себя считаете еще левой силой, если вы еще не подписали «брачный договор» с демократами, тогда давайте делать общий фронт против олигархов. Вот это моя реплика.

Спасибо. (*Aplauze în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Potrivit procedurii, sesiunea luărilor de...

Da, domnule Leancă,

Ați fost vizat. V-am întrebat dacă vreți dreptul la replică?

Poftiți. Aveți...

Da, și dumneavoastră, domnule Ghimpu, dacă aveți posibilitatea, dreptul la replică pentru declarațiile sau cu referire la declarațiile făcute de domnul Filat.

Domnule Leancă,

Vă rog frumos.

Aveți la dispoziție două minute.

Domnul Iurie Leancă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Voi fi mai succint decât două minute. Eu înțeleg fundalul foarte emoțional în care se desfășoară această ședință, discursul domnului Filat. Și vreau doar să comentez ceea ce a zis dînsul că am fost scos din PLDM, am fost ținut la murat ș.a.m.d. De altfel, asemenea insinuări, în mod special, de domnia sa, bănuiesc eu și de colegii lui s-au mai răspîndit că servesc forțelor oculte, că sînt la îndemîna cuiva ș.a.m.d.

Vreau să zic doar o singură chestie: eu am fost scos din PLDM, în mod special, de domnul Vlad Filat. Nimeni altcineva nu m-a motivat atît de mult, din

cauză că ceva am știut, ceva am dibuit, multe le-am aflat post-factum. Dar tot ce s-a întâmplat după decizia de a pleca din PLDM doar îmi dă... îmi confirmă și îmi justifică decizia de atunci.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Da. Apropo, dacă știți mai multe, Procuratura e aici. Nu vă supărați.

Domnule Ghimpu,

Vă rog frumos. Dreptul la replică. Două minute.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Mă bucur că astăzi sînt mulți care spun că au bătut clopotele, au vorbit din 2012. Amintiți-vă că eu din 2011 și eram în cadrul Alianței, vorbeam, da, și-mi spunea că sînt demagog și sînt în opoziție.

Doi. Domnilor socialiști,

Puneți-vă pofta în cui cu alegeri anticipate. O să vedeți voi alegeri anticipate cînd o să-mi văd eu tinerețea mea din Colonița de la 18 ani. Da. Și guvernare cu atît mai mult puneți-vă pofta în cui. Nu veniți voi la guvernare cum nu-s eu popă. Țineți minte cuvintele acestea. (*Rumoare în sală.*)

Și... stați o clipă, că... (*Rumoare în sală.*) 600 de dosare, vedeți că aflăm cîte ceva, dar eu mai știu că are dosare și președintele vostru, acelea cînd primea bani și de la minister, și de la Institutul de economie... Academia de Științe... Institutul Academiei de Științe. Dar, mă rog, aceasta nu-i problema mea, e a organelor de drept.

Și ultima. Господа москвичи,

Liniște. (*Rumoare în sală.*) Ooo, în română, bravo. Uite, ești bravo acum, „maladeț”. Sus alianța. Alianța înseamnă cursul european. Alianța înseamnă ieșirea din această criză, combaterea corupției și sărăciei. Și aceasta poate avea loc doar de către alianță și împreună cu partenerii noștri din Uniunea Europeană și din alte state care susțin Republica Moldova.

Dar să închei, ca să nu vorbesc mult. Vreau să spun două cuvinte: alianța îi alianță, dar legea îi lege, stimați colegi din Parlament, și ea trebuie să fie una pentru toți. Așa că, vă dau un sfat: nu vă grăbiți, fiți atenți și faceți așa încît legea să funcționeze. Și dacă o să funcționeze legea, atunci o să fiți și mai atenți în activitatea de astăzi și de mîine.

E trist, stimați cetățeni, ce se întîmplă la noi. Sincer vă spun că pe mine mă doare...

Domnul Andrian Candu:

Da, continuați, vă rog frumos, domnule Ghimpu.

Da, vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Ei sînt veniți de la alt teren de luptă politică, eu sînt din '88 și niciodată nu m-am gîndit că o să ajungem într-asa o zi în care cetățenii să plîngă și de sărăcie, și de milă ce conducere au ales ei în Parlamentul Republicii Moldova.

Așa că, stimați cetățeni, jos secera și ciocanul, steaua și înaintea Uniunea Europeană.

Mulțumesc. (*Aplauze în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

În continuare, dreptul la replică se oferă domnului Lupu.

Vă rog frumos.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Nu va fi o replică, fiindcă nici nu am considerat că trebuie să o facem și o să vă spun de ce. Întîi de toate pe simplul motiv că au fost spuse de la această tribună și eu sînt sigur că vor fi încă în continuare spuse multe pe un puternic fundal emoțional. Și în viața noastră și, probabil, mai ales în politic, și în politicul moldovenesc, așa cum el este, departe de a fi ideal, stricta mea convingere rămîne în continuare a fi că trebuie să rămîna loc și pentru, măcar un pic, de bun simț, de omenie, de... cred că mă înțelegeți.

Deci nu o să vin la rău cu niște reacții rele, proaste. Eu gîndesc că în această sală ceea ce s-a produs s-a întîmplat firesc. Și eu cred că demult asemenea procese trebuiau să fie, păcat că e tîrziu, dar nu e prea tîrziu.

Astăzi noi în plenul Parlamentului nu am dat verdict de vinovăție, cred că toată lumea își dă foarte bine seama, fiindcă nu sîntem în drept noi în Parlament să facem acest lucru, doar judecata are acest drept.

Astăzi a fost, precum au spus și antevorbitorii, un proces tehnic, firesc. Și eu sînt absolut sigur că pentru viitor, atunci cînd va veni momentul, indiferent de cazuri și de dosare, dacă este cineva din această sală bănuie, trebuie să fie retrasă imunitatea. Noi nu trebuie să transformăm aceste lucruri în politică sau în metode de autoapărare.

Și pe final de undă pot să vă spun un simplu lucru: eu tare mult țin la o... la filozofia unei vechi zicale moldovenești care spune simplu „Bine faci, bine ajungi”.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc frumos.

Domnule Dodon,

Vă rog frumos foarte scurt, ca să purcedem la alte proceduri.

Vă rog frumos.

Domnul Igor Dodon:

Mihail Fiodorovici,

Piu, piu aici.

Mihail Fiodorovici,

Uitați-vă încoace. În primul rînd, la matale Alianța e beton de prin 2010-2011 și tot e beton și beton, și nu se mai ține. În al doilea rînd, nu știu să invităm mitropolitul sau cineva că în curînd o să vă înmîne rasa de popă. Sau ce ați spus? Cînd o să fiți popă, da? Și al treilea. O să răspund cu o frază simplă, să înțelegeți corect, ați văzut filmul „Иван Васильевич меняет профессию”? La noi azi Vladimir Vasilievici поменял профессию, dar este Ivan Vasilievici. Și acolo este o frază frumoasă «И тебя вылечим». Toate la timpul lui.

Vă mulțumesc.

Și haideți să începem procedura de vot. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Mă adresez cu rugămintea să păstrăm tot în normele și în limitele eticii, corectitudinii și unui comportament civilizată între toți colegii, indiferent de culoare politică. În același timp aș vrea să vă readuc aminte că astăzi ... numai puțin. Astăzi discutăm despre ridicarea imunității și acest plen nu se expune, așa cum a fost remarcat, în privința vinovăției unei persoane, doar despre ridicarea imunității este vorba.

Domnule Ghimpu,

Replică la replică nu e permis potrivit Regulamentului de aceea cer scuze dacă îmi permiteți să ... De procedură, atunci, da. M-ați prins aici.

De procedură. Un minut.

Domnul Mihai Ghimpu:

Eu am vrut să zic că în afară de chestiunea privind ridicarea imunității mai avem a doua importantă: să chemați salvarea să coboare temperatura unora care cred că au ajuns și l-au apucat pe Dumnezeu de buric. Atît doar.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

În continuare, vreau să vă atrag atenția că am depășit și sesiunea de luări de cuvînt, cele prevăzute de articolul 97, alineatul (5) din Regulament. În continuare, potrivit articolului ... același articol 97 din Regulamentul Parlamentului alineatul (6) menționează că Parlamentul decide asupra cererii Procurorului General cu votul majorității deputaților aleși, 51 de voturi minimum, exprimat secret.

Biroul permanent a discutat acest subiect, s-a venit cu o propunere în cadrul ședinței Biroului permanent ca votul să fie deschis și s-a ajuns la ideea ca propunerea oricum să fie făcută plenului. Însă, dragi colegi, vreau să vă atrag atenția că plenul poate decide evident și este o decizie suverană, dar legea,

Regulamentul Parlamentului, articolul 97 alineatul (6) prevede: „Parlamentul se expune în privința cererii Procurorului General cu votul majorității deputaților aleși, exprimat secret”.

Vă rog frumos, la acest subiect aș vrea să vă rog din partea fracțiunilor parlamentare câte o remarcă sau un comentariu. Dacă permiteți, domnule Ghimpu, voi începe cu Frațiunea Partidului Liberal. Cum considerați că ar trebui să procedăm?

Domnul Mihai Ghimpu:

Eu consider că și așa ziua a trecut, n-am făcut nimic, dacă mai purcedem la vot secret înseamnă că ajungem în preajma Crăciunului. Cred că Parlamentul poate lua o decizie – vot deschis.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc.

În continuare, domnule Reșetnicov, vă rog frumos din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Noi am vrea să facem referință la Legea fundamentală, la Constituția Republicii Moldova care prevede că „ședințele Parlamentului sînt publice”. Și cei care au prevăzut această normă prin „ședință” au avut în vedere toate procedurile legislative care se încadrează în termenul „ședință”. De aceea fracțiunea noastră susține ca votarea să fie deschisă.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc.

Din partea Frațiunii Partidului Democrat, vă rog frumos, domnule Lupu.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Noi susținem această idee, avînd și opinia juridică, expertiza altor colegi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

Și, domnule Dodon, vă rog frumos opinia Frațiunii Partidului Socialiștilor.

Domnul Igor Dodon:

Eu nu cred că noi azi n-am făcut nimic, a spus un coleg, cred că am făcut o muncă destul de mare astăzi. Poate ar fi fost bine toți șase ani să muncim așa. Dar noi ca inițiatori ai votului deschis, cu toate că spun unii juriști că ar putea fi ... și sînt juriști aici, că ar putea fi interpretabil, dacă cineva nu va fi de acord cînd 70, 80 de deputați votează o anumită procedură nu are decît să se adreseze la Curtea

Constituțională. Noi sîntem pentru un vot deschis, ca oamenii să vadă кто есть кто в этом Парламенте.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

În baza opiniilor exprimate de fracțiunile parlamentare, supun votului plenului propunerea de a purcede la vot deschis.

Cine este pentru votul deschis, vă rog frumos să vă exprimați prin vot.

Numărătorii,

Vă rog frumos pe sectoare rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 27.

Sectorul nr.2 – 38.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Carp,

Vă rog frumos pe sectorul nr. 3

Domnul Lilian Carp:

–14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 79 de voturi, plenul a decis ca procedura de ridicare a imunității să fie exprimată de plen, de Parlament prin vot deschis.

În continuare, dacă nu aveți obiecții, atunci voi supune votului însuși proiectul de hotărîre, dați-mi voie să-i dau citire cu toate instrumentele sale de identitate. Vorbim despre proiectul de Hotărîre nr.386 din 15 octombrie 2015, privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Vladimir Filat.

Cine este pentru aprobarea acestui proiect de hotărîre, vă rog frumos să votați.

Vă rog frumos, numărătorii să ne dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 27.

Sectorul nr.2 – 38.

– 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 79 de voturi, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărîrea nr.386 din 15 octombrie 2015 privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Vladimir Filat.

Vă mulțumesc.

În continuare, vă mai rup puțin din atenție și vă rog frumos ... Dacă e de procedură, doamna Zotea. Atunci ...

Doamna Alina Zotea:

Domnule Președinte,

Vroiam, pe o notă mai pozitivă, să zic să nu uităm și de Ziua internațională a femeilor din mediul rural, să le felicităm și să le urăm multă sănătate.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos. (*Aplauze.*)

În continuare, permiteți-mi câteva chestiuni tehnice, dacă ... Luînd în considerare că avem deputați care și-au exprimat intenția de a pleca din Parlament, sînt chestiuni tehnice, de introdus pe ordinea de zi și de votat câteva proiecte de hotărîri. (*Vorbește cineva din sală.*) Nu aceștia, domnule Voronin. Nu.

În continuare, dați-mi voie să votăm introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 322 din 15 septembrie 2015, Hotărîrea Parlamentului pentru demisia unui deputat. Este vorba de domnul Ion Ceban.

Vă rog frumos, doamna Raisa ...

În primul rînd, vă rog frumos să vă exprimați prin vot introducerea pe ordinea de zi.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Majoritatea celor prezenți.

Doamna Raisa Apolschii,

Vă rog frumos de pe loc, dacă ...

Doamnă Apolschii,

Vă rog frumos de pe loc, ca să nu...

Vă rog frumos hotărîrea.

Da, Procuratura ...

Da, domnule Gurin,

Sigur puteți să plecați din plen, dacă nu sînt alte întrebări la deputați. (*Rumoare în sală.*) Nu astăzi. Am înțeles.

Vă rog frumos, doamnă Apolschii.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Comisia a examinat proiectul de Hotărîre ce vizează demisia unui deputat, la cererea deputatului Ion Ceban. Deci a fost întocmit un proiect de hotărîre pe care comisia în unanimitate la votat și-l propune plenului Parlamentului.

Am să dau citire acestui proiect de hotărîre.

„În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Constituția Republicii Moldova, articolului 2 alineatul (8), articolului 3 litera c¹) și articolul 5 alineatul (1) din Legea despre statutul deputatului, Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Articolul 1. – Se ia act de cererea de demisie a deputatului în Parlament Ion Ceban, ales din partea Partidului Socialiștilor din Republica Moldova.

Articolul 2. – Se declară vacant un mandat de deputat în Parlament care aparține Partidului Socialiștilor din Republica Moldova.

Articolul 3. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.”

Eu vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Dacă sînt întrebări în adresa autorilor și a comisiei?

Nu sînt întrebări.

Supun votului proiectul de Hotărîre, înregistrat cu numărul 322 din 15 septembrie 2015, ce ține de demisia unui deputat, fiind vorba de domnul Ion Ceban.

Cine este pentru, vă rog frumos, să vă exprimați prin vot.

Și, numărătorii,

Vă rog frumos, rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 27.

Sectorul nr. 2 – 38.

Sectorul nr. 3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 79 de voturi, proiectul de Hotărîre nr.322 din 15 septembrie 2015 a fost votat.

În continuare, la fel o chestiune tehnică, aș vrea să-i ofer cuvîntul domnului Igor Corman.

Vă rog frumos.

Domnul Igor Corman:

Domnule Președinte,

Domnilor deputați,

Eu cam îmi dau seama cum va suna declarația pe care vreau să o fac pe fonul zilei de astăzi, dar ce să facem, asta este viața, acestea sînt coincidențele. Eu am transmis o cerere Președintelui Parlamentului încă la 30 septembrie, prin care renunț la mandatul de deputat și vă mulțumesc pentru această posibilitate pe care mi-o oferiți, ca să explic eu de ce am făcut acest lucru.

Cu atît mai mult că, în afară de aceasta, vă spun cu toată sinceritatea, m-a întreat mai multă lume în ultima vreme: de ce am cam dispărut din spațiul public după alegerile din noiembrie anul trecut și cred că aceste explicații care vreau să le fac vor limpezi lucrurile.

Eu vreau să vă mărturisesc că am luat conștient această pauză, cred că fiecare om are dreptul în viața lui să facă acest lucru, pentru ca să evaluez ce am reușit să fac, ce ar trebui să fac în continuare.

Aprecierea activității mele în politică o dau, în primul rînd, bineînțeles, cetățenii. Eu vreau doar să mă limitez prin a spune că, cred că, în acești 6 ani și

jumătate în politică am acumulat o experiență uriașă cu toate plusurile și minusurile pe care le are politica și cred că aceste învățăminte pe care le-am tras îmi vor ajuta în activitatea pe care doresc s-o desfășor în viitor.

Eu am avut onoarea să conduc acest Parlament într-o perioadă deloc ușoară pentru Republica Moldova, într-o perioadă în care noi am muncit și ne-am îndeplinit obligațiunile ca să obținem un regim fără vize pentru cetățenii noștri în Europa, ca să încheiem un Acord de Asociere cu Uniunea Europeană și ratificarea acestui document important anul trecut. Cu toate greutățile perioadei prin care trecem și cu toate opiniile care există în legătură cu acest document, eu sînt sigur că acest acord important va transforma spre bine țara noastră.

Am adus și eu cum am putut contribuția la toate aceste lucruri, am reieșit și din experiența mea anterioară diplomatică. Și, de fapt, vreau să vă spun că anume asta m-a motivat ca să stau toți acești ani în politică. Eu am fost și rămîn un adept convins al integrării europene, fiindcă, sînt sigur, cu sprijinul Uniunii Europene pe această cale, într-adevăr, se pot produce niște schimbări adevărate în Republica Moldova.

Eu sînt optimist de felul meu, sînt obișnuit să văd partea plină a paharului, am crezut în viitorul Moldovei chiar și în momentele cele mai importante. Și eu cred că țara noastră va depăși cu bine această perioadă de tranziție dureroasă prin care trecem, iar eu personal vreau să contribui ca acest lucru, aceste schimbări care au loc benefice în țară să se producă cît mai rapid.

Cred că o să-mi dați dreptate dacă o să vă spun că în afară de reforme și tot ceea ce se discută în această sală a Parlamentului, foarte important pentru țara noastră este ca să avem cît mai multe investiții străine serioase, să avem cît mai multe locuri de muncă bine plătite pentru cetățenii noștri.

Noi am vorbit toți în campaniile electorale în fața cetățenilor noștri cît este de important acest lucru. A fost și una din preocupările mele, cît am fost diplomat, apoi politician. Mă refer aici la atragerea investițiilor străine, mai ales din Germania, fiindcă este o țară pe care o cunosc foarte bine și unde am mulți prieteni.

Cu cîteva luni în urmă eu am luat o decizie ca să încep un nou capitol în viață, să fac un pas și mai concret în această direcție și să mă dedic, la modul cel mai direct, domeniului respectiv în care să-mi pot demonstra utilitatea.

Deci, am decis să mă implic într-un mare proiect investițional străin pe care îl vom prezenta în viitorul cel mai apropiat și pe care-l vom dezvolta în următorii ani. Și chiar îmi doresc ca, prin proiectul respectiv, să arătăm că țara noastră poate, totuși, să ofere oportunități pentru investitori și cred că, poate, acum ca niciodată, noi avem nevoie de astfel de exemple pozitive.

Așadar, stimați colegi, eu ies din activitatea politică și încep o altă activitate, o activitate nouă pentru mine, o provocare nouă și acest pas, bineînțeles, presupune și renunțarea la mandatul de deputat.

Stimați colegi,

În această ultimă luare de cuvînt de la tribuna centrală a Parlamentului, eu vreau să aduc mulțumiri colegilor mei, în primul rînd, colegilor din echipa

Partidului Democrat, pentru încrederea și sprijinul de care m-am bucurat în toți acești ani.

Este o echipă cu mulți profesioniști, cu oameni onești în toate raioanele țării, o echipă pe care trebuie s-o cunoști din interior ca s-o înțelegi, nu doar s-o judeci, în baza declarațiilor adversarilor politici sau de altă natură. Este o echipă de care eu mă despart cu emoții și vă spun sincer, este o echipă în care aș reveni, dacă aș decide să mă întorc în politică.

Sigur că le mulțumesc și celorlalți colegi și din alianță, și din opoziție și dintre alianță și opoziție. Cred că în pofida situațiilor complicate pe care le-am avut și în această sală, mai ales atunci când eram Președinte al Parlamentului, dar cred că am avut o relație corectă, am avut niște relații normale, omenești cu toți oamenii. De aceea chiar mă despart de dumneavoastră cu sufletul curat.

Bineînțeles, politica este politică, este o activitate specifică, nu doar în Moldova, dar peste tot. Eu, prin anul 2010, eram la Berlin după un an de politică moldovenească și la o conferință, unde am întâlnit un cunoscut mai vechi, un deputat din Bundestag, el mă întreba: acum înțelegi ce înseamnă politică?

L-am întrebat și eu: la ce vă referiți? Și el mi-a spus: păi, în privința relațiilor, așa, între oameni, sînt mai multe sensuri, mai multe noțiuni. Există, de la bine spre rău, prieteni apropiați, există, pur și simplu, prieteni, există cunoscuți, apoi există dușmani, dușmani de moarte și mai departe parteneri de alianță, colegi de partid. Deci lucrurile sînt peste tot la fel.

Cred că am avut și noi diferite situații și cu colegii din Parlament, dar acum vă spun mulțumesc pentru ceea ce am reușit, totuși, să facem împreună. Că am făcut și lucruri pozitive.

Sigur că vreau să mulțumesc și jurnaliștilor, să mulțumesc societății civile, fiindcă, poate, datorită jurnaliștilor am înțeles cît de important este în politică ca să ai o comunicare eficientă, ca să încerci să fii mai constructiv.

Dar un politician, bineînțeles că, există la modul real, în primul rînd, datorită electoratului. Și eu aș vrea să mulțumesc tuturor cetățenilor care au acordat voturile echipei noastre, inclusiv mie. Vreau să le cer scuze celor pe care, poate, i-am dezamăgit, deși am încercat și eu tot timpul să fiu la nivelul așteptărilor lor.

Stimați colegi,

Eu sper că această decizie, pe care am făcut-o acum oficială, să fie înțeleasă exact așa cum am prezentat-o eu mai sus și să admitem că uneori lucrurile se mai întîmplă așa. Și, pur și simplu, nu doar să le încadrăm în războaiele de pe scena politică, nu doar să le vedem prin prisma unor scenarii sau diferite conspirații.

Eu tot timpul am îndemnat ca să tindem spre ceea ce ne unește, nu ceea ce ne dezbină. O fac și astăzi în ultima mea luare de cuvînt, deși nu sînt naiv, dar cred că, într-adevăr, doar uniți putem să mergem pe calea modernizării, putem să facem lucruri frumoase în țară. Și sigur că vă mai îndemn să nu uitați de cei care v-au ales, stimați aleși ai poporului.

Și de acum, reieșind din viitoarea mea activitate, vă îndemn să sprijiniți toate inițiativele bune care urmăresc dezvoltarea economiei, îmbunătățirea climatului investițional și de afaceri.

Vă mulțumesc.

Vă doresc mult succes. Și-i doresc succes și colegului care, la următoarea ședință a Parlamentului, îmi va ocupa locul în această sală.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Permiteți-mi, din numele nostru al tuturor, într-adevăr, să-i mulțumim și să-i exprimăm toată aprecierea colegului nostru Igor Corman, care a avut o contribuție deosebită și în calitate de deputat, și în calitate de președinte al Comisiei politice externe și integrare europeană, și ca Președinte al Parlamentului. Și foarte mult o să apreciem acest lucru prin aplauzele pe care le oferim.

Mulțumim. (*Aplauze.*)

În continuare, domnul Ghimpu.

Vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Am vrut doar să spun: herr, Corman, (*vorbește în limba germană*), auf wiedersehen. (*Vorbește în limba germană.*)

Domnul Andrian Candu:

Domnul Ghimpu a intuit, probabil, cu cine o să lucrați în continuare.

Domnule Lupu,

Vă rog frumos.

Poftiți.

Domnul Marian Lupu:

Da. Mulțumesc.

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Este și firesc, ca în numele Frațiunii, să-i aducem sincere mulțumiri și cele mai înalte aprecieri domnului Corman din partea întregii echipe a Frațiunii Partidului Democrat din Parlament, fiindcă a fost depusă o muncă enormă și una de o calitate superioară toți anii aceștia.

Plus, nu putem vorbi în detalii. Domnia sa doar a deschis câteva mici paranteze, dar vreau să vă zic că din momentul în care am discutat, hăt de mai mult timp în urmă, aceste proiecte de origine economică care urmează să formeze mii locuri de muncă în Republica Moldova, să atragă impunătoare investiții europene și nu în sfera de comerț sau servicii din acestea mai mărunțele, dar în producere industrială, într-adevăr, e un proiect de maximă importanță și eu sînt sigur că domnul Corman o să realizeze acest proiect care o să aducă beneficii importante pentru moldoveni.

Baftă.

Mersi încă o dată, Iгоре.
Și succes pe tărîmul respectiv.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult. În continuare...

Domnul Marian Lupu:

Și, apropo, nu auf wiedersehen. Auf wiedersehen, în germană, ar însemna adio. Cum se spune? (*Vorbește în limba germană.*) Ții minte, domnule... (*Rîde.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

În continuare, în acest context, permiteți-mi să vă propun introducerea pe ordinea de zi a proiectului de Hotărîre nr.385 din 15 octombrie 2015 privind demisia unui deputat, fiind vorba despre domnul Igor Corman.

Cine este pentru introducerea lui pe ordinea de zi, vă rog frumos să vă exprimați prin vot.

Majoritatea celor din plen.

În continuare, doamnă Raisa Apolschii, vă rugăm frumos să prezentați acest proiect de hotărîre.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Cu regret, de fapt, dau citire acestui proiect de hotărîre și raport, dar totodată, sînt mîndră și bucuroasă de colegul meu că și-a găsit poate locul unde se va simți mult mai bine.

Comisia a examinat proiectul de Hotărîre în ceea ce privește demisia deputatului Corman. Deci acest proiect de hotărîre a fost întocmit în baza cererii depuse de către dumnealui. Și, cu părere de rău, nu am să vă... în unanimitate comisia a decis să propună Parlamentului examinarea acestui proiect de hotărîre.

Și, de fapt, este o... proiectul de hotărîre.

„În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Constituția Republicii Moldova și al articolului 2 alineatul (8) din Legea din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament, Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Articolul 1. – Se ia act de cererea de demisie a deputatului în Parlament Igor Corman ales din partea Partidului Democrat din Moldova.

Articolul 2. – Se declară vacant un mandat de deputat în Parlament care aparține Partidului Democrat din Moldova.

Și articolul 3. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.”

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Dacă sînt întrebări în adresa comisiei? Nu sînt întrebări.

Supun votului proiectul de Hotărîre nr. 385 din 15 octombrie 2015 privind demisia unui deputat, ce se referă la demisia domnului Igor Corman.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă exprimați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Pe sectoare, vă rog frumos, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 27.

Sectorul nr.2 – 37.

Sectorul nr.3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.1 – 26? 27.

Cu 78 de voturi, proiectul de Hotărîre nr.385 din 15 octombrie 2015 ce ține de demisia unui deputat, Igor Corman, a fost adoptat.

În continuare, permiteți-mi să vă propun introducerea pe ordinea de zi a altor două proiecte de hotărîri. Și aici nu o să vă mai încerc răbdarea după aceea. Este vorba de proiectul de hotărîre nr.361 din 7 octombrie 2015 ce ține de modificarea și completarea unor hotărîri de Parlament, componența nominală a unor comisii și proiectul nr.363 din 8 octombrie 2015 ce ține de modificarea articolului 3 din Hotărîrea Parlamentului nr.7 ce ține de componența nominală și numerică a Biroului permanent.

Deci vă propun introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr.361.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă exprimați prin vot.

Vă mulțumesc frumos.

Sîntem la propunerea... cu majoritatea voturilor, proiectul a fost introdus pe ordinea de zi.

În continuare, dacă îmi permiteți, o să supun la vot introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr.363 din 8 octombrie 2015.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Cu majoritatea celor din plen.

În continuare, pe procedură.

Vă rog frumos, domnule Neaguța.

Domnul Andrei Neaguța:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Deci noi am introdus în ordinea de zi, însă noi avem întrebări la proiectul referitor la unele modificări în componența comisiilor. De exemplu...

Domnul Andrian Candu:

Numai puțin, să ajungem să discutăm proiectele, noi abia le-am introdus pe ordinea de zi.

Domnul Andrei Neguța:

Bine.

Domnul Andrian Candu:

În continuare, se propune examinarea și dezbateră în plen a proiectului de Hotărîre nr.363 din 8 octombrie 2015 ce se referă la componența numerică și nominală a Biroului permanent.

Vă rog frumos, doamnă Apolschii.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Pentru stenogramă aș vrea să fac o rectificare mică. Deci atunci cînd ați propus introducerea proiectului de hotărîre în ordinea de zi care vizează deci componența nominală a Biroului permanent, ați indicat nr.361, pe cînd este numărul proiectului de hotărîre nr.363. Pentru stenogramă.

Și vreau să aduc la cunoștință, comisia a examinat proiectul de Hotărîre privind modificarea articolului 3 din Hotărîrea Parlamentului privind componența numerică și nominală a Biroului și proiectul de hotărîre a fost perfectat în baza deciziilor fracțiunilor parlamentare care sînt anexate.

Astfel, drept urmare a examinării, cu vot unanim al membrilor prezenți, comisia a decis să propună Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul de Hotărîre privind modificarea articolului 3 din Hotărîrea Parlamentului nr.7 din 23 ianuarie 2015 privind componența numerică și nominală a Biroului permanent al Parlamentului.

Și acum am să dau citire, cu permisiunea dumneavoastră, și pentru stenogramă.

„Proiectul de Hotărîre privind modificarea articolului 3 din Hotărîrea Parlamentului nr.7 din 23 ianuarie 2015 privind componența numerică și nominală a Biroului permanent al Parlamentului.

În temeiul articolului 12 alineat (1) din Regulamentul Parlamentului, Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Articolul 1. – Componența nominală a Biroului permanent al Parlamentului se modifică după cum urmează:

Poziția:

„Plahotniuc Vladimir – Frațiunea parlamentară a Partidului Democrat din Moldova” se substituie cu poziția „Diacov Dumitru – Frațiunea parlamentară a Partidului Democrat din Moldova”;

„Munteanu Valeriu – Frațiunea parlamentară a Partidului Liberal” se substituie cu poziția „ Ghimpu Mihai – Frațiunea parlamentară a Partidului Liberal”;

„Filat Vladimir – Frațiunea parlamentară a Partidului Liberal Democrat din Moldova,, se substituie cu poziția „Deliu Tudor – Frațiunea parlamentară a Partidului Liberal Democrat din Moldova”;

„Streleț Valeriu - Frațiunea parlamentară a Partidului Liberal Democrat din Moldova” se substituie cu poziția „Țap Iurie – Frațiunea parlamentară a Partidului Liberal Democrat din Moldova”.

Articolul 2. – Articolul 3 din Hotărîrea Parlamentului nr.7 din 23 ianuarie 2015 privind componența numerică și nominală a Biroului permanent al Parlamentului, cu modificările ulterioare, se modifică conform articolului 1 din prezenta hotărîre.

Și articolul 3. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării”.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

În continuare, dacă sînt întrebări în adresa comisiei?

Vă rog frumos, domnule Țurcan.

Domnul Vladimir Țurcan:

Da, vă mulțumesc.

Eu, de fapt, întrebarea nu numai la... pentru doamna președinte, mai mult pentru toți noi. Avînd în vedere, chiar și după ziua de azi, după votarea de astăzi, ridicarea imunității, nu se exclude că vor fi unele modificări în componența fracțiunilor.

Și în aceste condiții poate să apară întrebarea ce ține de reprezentarea proporțională. Poate să nu ne grăbim noi ca, din nou, să nu avem necesitatea, peste vreo săptămînă, din nou să modificăm componența Biroului permanent.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim, domnule Țurcan.

Dacă o să fie necesitate, cu ușurință vom modifica prin votul plenului.

În continuare – doamna Șupac.

Vă rog frumos.

Doamna Inna Șupac:

Da. Eu vroiam numai să întreb doamna președinte al comisiei dacă nu cumva s-a pus în discuție asupra acestui proiect de hotărîre o problemă, că acum în Parlament se discută, chiar și la noi, în Comisia drepturile omului și relații interetnice, recent cu reprezentanții societății civile, proiectul de lege, în lectura a doua, cu privire la reprezentarea femeilor în politică. Știm că un partid a venit cu sugestia – cel puțin 30%, un alt partid – cel puțin 40%, am vorbit și despre reprezentarea femeilor în Biroul permanent și, din păcate, vedem că nici un partid, din păcate, nu a propus nici o femeie. Dacă s-a discutat și s-a pus această problemă în discuție, doamnă Raisa?

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Șupac,
Vă mulțumim frumos.

Reprezentarea fracțiunilor aparține ca drept suveran al fracțiunii. Iată de ce, haideți să nu discutăm acest subiect. Dar dacă cumva doamna Apolschii ar vrea să vă răspundă, poftim. Doamna Apolschii nu prea vrea să vă răspundă.

Doamna Raisa Apolschii:

De fapt, aceasta a fost o sugestie și eu nu cred că este o întrebare față de mine. Asta este decizia fracțiunilor parlamentare, dar pentru viitor cred că se va lua pe fiecare fracțiune în parte.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă mulțumesc foarte mult.

Întrebări nu mai sînt. De aceea, permiteți-mi să supun votului plenului pentru a adopta proiectul nr.363. Pentru stenogramă. E vorba de proiectul nr.363 din 8 octombrie 2015 ce se referă la modificarea Hotărîrii Parlamentului ce ține de componența numerică și nominală a Biroului permanent, cu acele modificări și completări solicitate de fracțiuni.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă exprimați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Luînd în considerare caracterul acestei hotărîri, totuși aș ruga să ne dați rezultatele pe sectoare.

Vă rog frumos.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 25.

Sectorul nr.2 – 35.

Sectorul nr.3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 74 de voturi, proiectul de Hotărîre nr.363 din 8 octombrie 2015 ce ține de modificarea componenței numerice și nominale a Biroului permanent a Parlamentului a fost adoptat.

(Rumoare în sală.) Coaliție de 78 de voturi, nu? Eu zic atunci să mai stăm în plen și să tot votăm, domnule președinte. *(Rumoare în sală.)* Eu iau propunerea Frațieiunii Partidului Comuniștilor ca atare, mai sînt cîteva acorduri cu România, în mod special, să votăm. *(Rumoare în sală.)*

În continuare, se supune examinării și dezbaterii proiectul de Hotărîre nr.361 din 7 octombrie 2015 ce ține de modificarea și completarea unor hotărîri ale Parlamentului, de componența nominală a comisiilor permanente.

Vă rog frumos, doamna Apolschii, inițial să prezinte proiectul nr.361.

Vă rog.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Comisia a examinat proiectul de Hotărâre privind modificarea și completarea unor hotărâri ale Parlamentului și cu votul unanim al membrilor prezenți, în baza extraselor din procesele-verbale ale fracțiunilor parlamentare, deci a decis să propună Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul de Hotărâre nr.361 din 7 octombrie 2015 privind modificarea și completarea unor hotărâri ale Parlamentului.

Am să-i dau citire, este, de fapt, distribuit tuturor, este destul de mare, dar pentru stenogramă.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos numai puțin. Secretariatul Parlamentului să mai verifice încă o dată și să repartizeze proiectul de hotărâre, dacă n-a fost repartizat deputaților.

Vă rog frumos. (*Rumoare în sală.*)

Noi în ordinea de zi, după cum știți, am avut cu totul altceva. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Raisa Apolschii:

Eu cred că de atunci o citeam dacă ... Proiectul de hotărâre ...

Domnul Andrian Candu:

Da, vă rog frumos continuați.

Doamna Raisa Apolschii:

Pentru stenogramă vreau să fie înregistrat.

„Articolul 1. – Componenta nominală a comisiilor permanente ale Parlamentului se modifică după cum urmează:

- domnul deputat Pleșca Nae-Simion, aparținând Frapeciei parlamentare a Partidului Liberal Democrat din Moldova, se alege în funcția de membru al Comisiei juridice, numiri și imunități;

- domnul deputat Pleșca Nae-Simion, aparținând Frapeciei parlamentare a Partidului Liberal Democrat din Moldova, se alege în funcția de membru supleant al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică;

- domnul deputat Pleșca Nae-Simion, aparținând Frapeciei parlamentare a Partidului Liberal Democrat din Moldova, se alege în funcția de membru supleant al Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media;

- domnul deputat Pleșca Nae-Simion, aparținând Frapeciei parlamentare a Partidului Liberal Democrat din Moldova, se alege în funcția de membru supleant al Comisiei politică externă și integrare europeană;

- domnul deputat Boțan Roman, aparținând Frapeciei parlamentare a Partidului Liberal, se alege în funcția de membru al Comisiei juridice, numiri și imunități;

- domnul deputat Apostol Ion, aparținând Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal, se alege în funcția de membru al Comisiei agricultură și industrie alimentară;
- doamna deputat Zotea Alina, aparținând Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal, se alege în funcția de membru al Comisiei politică externă și integrare europeană;
- domnul deputat Cosoi Petru, aparținând Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal, se alege în funcția de membru al Comisiei economie, buget și finanțe;
- domnul deputat Vlas Ștefan, aparținând Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal, se alege în funcția de membru al Comisiei administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice;
- domnul deputat Carp Lilian, aparținând Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal, se alege în funcția de membru al Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media;
- domnul deputat Gutium Artur, aparținând Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal, se alege în funcția de membru al Comisiei protecție socială, sănătate și familie;
- domnul deputat Dudnic Corneliu, aparținând Frațiunii parlamentare a Partidului Democrat din Moldova, se alege în funcția de membru al Comisiei juridice, numiri și imunități;
- domnul deputat Dudnic Corneliu, aparținând Frațiunii parlamentare a Partidului Democrat din Moldova, se alege în funcția de membru supleant al Comisiei agricultură și industrie alimentară;
- doamna deputat Bacalu Elena, aparținând Frațiunii parlamentare a Partidului Democrat din Moldova, se alege în funcția de membru al Comisiei administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice;
- doamna deputat Bacalu Elena, aparținând Frațiunii parlamentare a Partidului Democrat din Moldova, se alege în funcția de membru supleant al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică;
- domnul deputat Filat Vladimir, aparținând Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal Democrat din Moldova, se alege în funcția de membru al Comisiei politică externă și integrare europeană, fiind revocat din funcția de membru al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică;
- domnul deputat Grama Octavian, aparținând Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal Democrat din Moldova, se alege în funcția de membru al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică;
- domnul deputat Grama Octavian, aparținând Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal Democrat din Moldova, se alege în funcția de membru supleant al Comisiei protecție socială, sănătate și familie;
- domnul deputat Grama Octavian, aparținând Frațiunii PLDM, se alege în funcția de membru supleant al Comisiei juridice, numiri și imunități;
- domnul deputat Grama Octavian, aparținând Frațiunii PLDM, se alege în funcția de membru supleant al Comisiei administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice;

- doamna deputat Palihovici Liliana, aparținând Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal Democrat din Moldova, se alege în funcția de membru supleant al Comisiei politice externe și integrare europeană;

- domnul deputat Casian Ion, aparținând Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal, se alege în funcția de membru supleant al Comisiei juridice, numiri și imunități;

- domnul deputat Știrbate Petru se revocă din calitatea de membru supleant al Comisiei agricultură și industrie alimentară și Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică;

- domnul deputat Juravski Nicolae se revocă din calitatea de membru supleant al Comisiei agricultură și industrie alimentară și Comisiei protecție socială, sănătate și familie.

Articolul 2. – Anexa nr.1, 3, 4 și 6 la Hotărârea Parlamentului nr.9 din 28 ianuarie 2015 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Parlamentului se modifică conform articolului 1 din prezenta hotărâre.

Articolul 3. - La articolul 1 din Hotărârea Parlamentului din 5 martie 2015 privind alegerea membrilor supleanți în comisiile permanente ale Parlamentului cu modificările ulterioare, punctele 1, 3, 4, 6, 7, 8 și 9 se modifică conform articolului 1 din prezenta hotărâre.

Articolul 4. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.”

Stimați colegi,

Acesta a fost proiectul de hotărâre, dar vreau să zic că din păcate, cu întârziere, Frațiunea Partidului Liberal, post-examinare a acestuia în cadrul ședinței comisiei, deci a prezentat lista deputaților supleanți într-un șir de comisii.

Eu, cu permisiunea dumneavoastră, pentru stenogramă, aș vrea să dau citire extrasului din procesele-verbale ale fracțiunii și la redactare să-și găsească locul în acest proiect de hotărâre.

Deci Frațiunea Partidului Liberal propune în felul următor:

Comisia administrație publică și dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice – Vladimir Cernat, Mihaela Iacob – corect, da? Mă scuzați.

Comisia agricultură și industrie alimentară – Petru Cosoi,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media – Artur Gutium,

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică – Ion Casian,

Comisia drepturile omului și relații interetnice – Veaceslav Untila,

Comisia economie, buget și finanțe – Alina Zotea,

Comisia politică externă și integrare europeană – Ion Apostol, Roman Boțan și Comisia protecție socială, sănătate și familie – Lilian Carp.

Și, dacă nu mă înșel, în calitate de membri de bază, în Frațiunea Partidului Liberal, tot cu întârziere, a indicat că delegă membri în comisiile permanente în felul următor:

se revocă deputatul Ion Apostol din Comisia politică externă și integrare europeană și se delegă în Comisia agricultură și industrie alimentară;

se revocă deputatul Lilian Carp din Comisia protecție socială, sănătate și familie și se delegă în Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media.

Parcă aceasta-i ce-am avut să zic și rog să se ia și în considerare aceste procese-verbale. Dacă Partidul Liberal... tot corect am indicat, rog să confirme și atunci putem purcede la votarea proiectului de hotărâre.

Eu îmi cer scuze, poate că intervin, dar în perspectivă eu bănuiesc... intuiesc că o să avem și pe viitor modificări, și nu chiar în viitorul îndepărtat. Dar rog fracțiunile parlamentare să fie foarte punctuale în acest sens, pentru că pe urmă facem, iată, toată neînțelegerea aceasta și să nu scăpăm vreun deputat.

Eu vă mulțumesc mult anticipat.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Poftim, întrebări?

Domnule Lupu,

Vă rog.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule președinte al ședinței.

Nu este întrebare, este o propunere pentru a suplimenta prevederile acestui proiect de hotărâre. Iată că acum 10 minute în urmă am votat Hotărârea Parlamentului privind anunțarea vacanței funcției de deputat, vorbim aici de colegul nostru domnul Corman.

Odată cu aceasta, de fapt, prin acest vot noi am eliberat și funcția de președinte al Comisiei politică externă și integrare europeană. Această comisie are pe ordinea de zi mai multe subiecte destul de urgente, trebuie să rămână lucrativă imediat, chiar din ziua de astăzi.

În acest context, urmare a deciziei Frațiunii Partidului Democrat, eu rog să fie introdusă poziția adițională pe poziția de președinte al comisiei respective, este doamna Valentina Buliga în calitate de președinte. Pe această cale, eliberînd-o din funcția de membru al Comisiei economie, buget și finanțe.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Respectiv, următorul deputat, care va suplini lista noastră și va veni în Parlament, va ocupa locul doamnei Buliga actual. Dar asta deja e o temă pentru mai târziu.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Vă mulțumesc.

Doamnă președinte,
Да. Нет вопросов? Хорошо.
Domnule Neaguța,
Poftim, întrebări.

Domnul Andrei Neaguța:

Mulțumesc.

În primul rând, vă mulțumesc că proiectul personal al dumneavoastră mi l-ați dat mie și m-am condus de dânsul. În al doilea rând, eu consider că așa documente, așa proiecte de hotărâri, noi trebuie să le avem în mână la noi. Astăzi n-a fost în ordinea de zi, fiecare deputat n-a avut.

Deci, cu atât mai mult, că-s diferite momente care, de exemplu, domnule Diacov, în cazul domnului Filat s-a spus că el se alege membru al Comisiei politică externă și integrare europeană, revocându-l din comisia anterioară. În cazul domnului Ion Apostol se citește de două ori familia dumnealui de către doamna președinte al comisiei. O dată se numește și o dată, se revocă. (*Rumoare în sală.*) Noi nu știm cum vor intra momentele acestea în procesul-verbal.

De aceea, de exemplu, la mine a apărut problema următoare că: noi, având 3 membri în Comisia politică externă și integrare europeană, fiind cea mai mare fracțiune, în cazul citirii acestor nume fără document, putem veni la situația în care și fracțiunea cea mai mică, liberală, va avea tot 3 membri în cadrul Comisiei politică externă și integrare europeană, ceea ce nu putem permite așa ceva, fiindcă fiecare comisie reprezintă Parlamentul în întregime.

De aceea, prima, doamnă președinte, eu rog ca așa documente pe viitor să fie din timp, deputații au document și se discută aceste probleme.

Domnul Andrian Candu:

Microfonul domnului Ghimpu, vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

În primul Parlament era circumscripția 65 Durlești. Cum am fost doi, doi și vor fi în Comisia politică externă și integrare europeană.

Ce ține de numirile deputaților, fie în calitate de membri ai comisiei, fie supleanți, permutări, totul este corect.

Și azi sînteți mai mulți, mîine vom mai vedea noi.

Mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Diacov,

Vă rog frumos.

Domnul Dumitru Diacov:

Da, domnule Președinte.

Numirile în comisie este prerogativa fracțiunilor parlamentare. Deci, absolut normal, decizie care a fost confirmată, pur și simplu, de Comisia juridică, numiri și imunități. Domnul Neguța n-a înaintat propuneri concrete, a făcut, așa, mai mult o declarație, niște observații. Noi rugăm ca să fie supus la vot, cu completarea domnului Lupu care a fost numită.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, doamna Apolschii, continuați.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimate domnule Președinte,

Vreau să răspund la obiecția sau, poate, sugestia domnului Neguța vizavi de faptul că am citit și am indicat ca membru într-o anumită comisie a domnului deputat Filat.

Eu vreau să vă aduc aminte că raportul datează din 8 octombrie. Este o distanță de o săptămână la acel moment. Ne-am condus de extrasul din procesele-verbale ale fracțiunii.

Am zis-o din start: bănuiesc că în viitorul cel mai apropiat aceste hotărâri vor mai suferi modificări, sînt sigură. De aceea a și sunat respectiv familia domnului Filat.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog foarte mult, dragi colegi,

Este în puterea noastră, prin plen, dacă mai sînt cazuri să facem modificări la componența numerică sau nominală a unor comisii, vom reveni la acest subiect.

Domnule Ghilețchi,

Vă rog frumos.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da, mulțumesc.

Doar o precizare pentru ce a spus doamna Apolschii.

În principiu, sigur ar putea să intervină schimbări, dar la ora actuală domnul Filat mai este deputat. Adică, noi nu vorbim despre faptul că nu poate fi într-o comisie sau alta. Dacă va depune mandatul, atunci va fi o altă decizie, dar la ora actuală, iarăși, vorbim despre un proces-verbal al Frațiunii Partidului Liberal Democrat din Moldova.

Domnul Andrian Candu:

Da, întocmai.

Vă rog frumos, să atrageți atenția că, într-adevăr, vorbim despre procesele-verbale și deciziile, de fapt, îmbrăcate în forma proceselor-verbale ale fracțiunilor parlamentare.

Iată de ce, vă propun să ne oprim aici și să purcedem la vot.

Cine este pentru aprobarea proiectului nr.361 din 7 octombrie 2015, ce se referă la modificarea și completarea unor hotărâri ale Parlamentului ce țin de componența nominală a comisiilor permanente ale Parlamentului, vă rog frumos să vă exprimați prin vot.

Cu propunerile din sală, evident, cele făcute în mod special de domnul Lupu ce țin de Comisia politică externă și integrare europeană.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Vă rog frumos, rezultatele pe sectoare. (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 25.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 13.

Domnul Andrian Candu:

Cu 75 de voturi, proiectul de Hotărâre nr.361 cu toate modificările și completările, inclusiv făcute din sală, a fost adoptat și va intra în vigoare.

Continuăm? OK.

Vă propun, atunci, să luăm o pauză pe astăzi, pentru ca să poată deputații și mîncă, cum spune domnul Ghimpu.

Dar, în general, vă propun să încheiem aici ședința de astăzi și revenim, cel mai probabil, mîine, dar pentru asta vom convoca mîine dimineață Biroul permanent pentru a convoca ședința și ordinea de zi, ca propunere din partea Biroului permanent.

Iată de ce, vă rog frumos, eventual fracțiunile să mai discutăm ulterior.

(*Rumoare în sală.*)

Ordinea de zi este... ordinea de zi a fost aprobată doar de Biroul permanent, nu a fost aprobată de plen, iată de ce, vom reveni la toate subiectele acestea prin deciziile Biroului permanent. (*Rumoare în sală.*)

Vă rog frumos, vă rog frumos.

O chestiune foarte importantă. Materialele care v-au fost date de Procuratura Generală ori le lăsați pe mesele... sau le restituiți la ieșire pe ambele scări, dar cel mai bine le lăsați pe masă, pe masă să le lăsați.

Mîine Biroul permanent se va convoca. Și, ulterior, foarte de urgență să decidem la ora 9.00, de exemplu, Biroul permanent... (*Rumoare în sală.*)

Mîine este vineri. Vă propun atunci Biroul permanent la ora 10.00 să fie convocat. Și, în funcție de decizia Biroului permanent, se va decide și în privința plenului.

O să vă informăm alte detalii în mod suplimentar.

Mîine la 10.00 – Biroul permanent.

La 10.00, aici, în sala Biroului permanent, nr.508.

Vă mulțumesc frumos. (*Rumoare în sală.*)

Vă mulțumesc frumos.

O zi bună în continuare.

Ședința s-a încheiat la ora 16.45.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Secția pentru lucrările plenului Parlamentului
din cadrul Direcției generale documentare
parlamentară a Secretariatului Parlamentului.*